

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 52.—,
polletno Din 16.—, četr-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon interurban 115

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četr strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Prava politika — pravo gospodarstvo!

Pri nas se v navadnem govoru smatra velikokrat politika le kot — medstrankarska borba. Je to neke vrste politika in če se je preveč goni, je bolj v oviro kot pa v napredek naroda. Prava politika mora predvsem v današnjih razmerah iti za tem, da se uvede pravo gospodarstvo. Pravo gospodarstvo tvori namreč podlago splošni blaginji, pravo gospodarstvo nudi najboljše jamstvo za socijalen in kulturni napredek. Pravo gospodarstvo je isto, kakor zdravo telo, ako vse druge duhovne dobrine smatramo kot dušo. Zato tudi tu velja: v zdravem telesu — zdrava duša.

Državno gospodarstvo prejšnjih let.

Kako je bilo državno gospodarstvo v prvih osmih letih obstoja naše države, vemo itak. Nikdar ni bilo rednega proračuna. Vlekli smo od leta do leta, delale so različne vlade celo z dvanajstinami, to je s proračuni, ki so se vlekli od meseca do meseca. Nikdar se niso delali obračuni, kako se je uporabljalo zneske. Dela, ki ne spadajo v redni proračun, so se plačevala iz rednih dohodkov, celo železnice so se zidale iz rednih dohodkov. Na varčevanje seveda nihče ni mislil. Denar so razmetavali, da je bilo groza. Kjer ga pa niso upali razmetavati, tam se je pa tako gospodarilo, da se je »nešto zaradilo« in to na škodo države. Saj so še v spominu vsem številne korupcijske afere. Neznana beseda korupcija se je že tako udomačila, da je preprost človek mislil, da je menda to — zakonjeno državno gospodarstvo. Tisti, ki so v teh prvih letih vodili državno gospodarstvo, pa so poleg tega isto zelo zanemarjali in so raje »nacionalizirali« razna podjetja, to se pravi iskali za sebe, svoje in za svojo stranko dobička in bogastva.

»Pravo gospodarstvo — je prava politika«,

s temi besedami je šla v vlado SLS pred dvema letoma. In v tem času, kar je bila naša stranka na vladi, se je napravil redni proračun, se je začelo voditi državno gospodarstvo po pravičnih temeljih. Kako radi bi nasprotniki sedaj iznašli kako škanda-

lozno afero, a beseda »korupcija« je v tem času izginila iz političnega slovarja. Prešlo se je na delo, da se pravično razdeli davek na vso državo. Preje razmeroma najhujši davčni zakon je bil v Sloveniji. Naša zahteva po izjednačenju davkov se je izpolnila. Imamo zakon o izjednačenju davkov in država bo če ne že prihodnje leto, pa sčasoma imela to stran državnega gospodarstva v celoti urejeno. Opozicija proti sedanji vladi je seveda ovirala delo na izjednačenju davkov. Njena politika ni prava politika.

Ločiti je čisto gospodarska in čisto politična vprašanja!

Še hujšo napako, kakor je bil nastop opozicije zoper ureditev davčnega vprašanja, pa je ta opozicija storila s tem, ker ni ločila čisto gospodarskih vprašanj od čisto političnih vprašanj. Omenjamo samo nastop opozicije proti najetju posojila. Naša država je morala najeti posojilo. — Stvar je namreč takale: Jugoslavija je kmetijska država. Naše državno gospodarstvo je odvisno od — letine. In mi smo imeli sedaj kar tri slabe letine. Kaj mora napraviti kmet, da pretolče slabo leto? Če je imel kaj na strani, isto uporabi; če pa ni imel, si mora izposoditi.

Naša država ni imela od prejšnjih let ničesar ob strani. Vse je šlo, itak vemo kam. Torej je morala iskati posojilo. Našla ga je. Sklenila ga je. Treba bi bilo to spraviti v skupščini naprej. Tedaj pa radičevci in pribičevičevci niso znali ločiti čisto političnih vprašanj od čisto gospodarskih. Zaradi tega, ker niso bili v vladi, zaradi tega, ker so hoteli našo vlado vreči, izsiliti volitve itd., so začeli zoper posojilo boj, tako zlobno zasnovan boj, ki je privedel ves političen položaj do — 20. junija! Po tem dnevu, za katerega nosijo polno krivdo oni, ki so tako divjaško ozračje v skupščini povzročili, ni bilo časa in ne prilike misliti na izpeljavo posojila. Na izjave radičevcev in pribičevičevcev pa se je v začetku širom sveta tudi preveč dalo in so se finančni krogi začeli pomišljati, ali naj se posojilo da ali ne. Opozicija je namreč kričala, da posojila ne prizna. In kaj je bila posledica te politične gonje? Posledica je bila, da država ne more vseh svojih obveznosti napram državljanom izvršiti. Ni kredita —

prazne blagajne! Tako pišejo isti ljudje, ki so znali blagajne izprazniti in ki so se drznili — ubiti kredit države. Taka politika ni zdrava, ni pametna politika. Tisti ljudje, ki nočejo čisto gospodarskih vprašanj ločiti od čisto političnih, ne zaslužijo zaupanja naroda.

Sami so si spletli bič.

Vlada je morala gledati, da dobi dohodke doma, ker ni bilo posojila. Ali tudi tu se opozicija ni ustavila. Začela je po Hrvaškem ščuvati ljudi, naj ne plačujejo davkov. Ako bi vlada to pustila, da bi na Hrvaškem res ne plačevali davkov, bi jih morala strožje pobirati drugod. Toda pravično je bilo le to, kar je naredila: Tudi v teh krajih se mora davek plačevati! Zdaj prihajajo pritožbe od vseh strani, da se na Hrvaškem davek — strogo pobira. Tudi drugod se! Ali lažje bi vlada dajala davčne olajšave, ako bi imela posojilo, kakor ga je spomladi pripravila. Tisti, ki danes vpijejo, da jim vlada ne gre na roko zaradi davkov, naj primejo za ušesa — opozicijo, ki je namenoma delala tako, da bi ostale državne blagajne — prazne, da bi se zrušilo vse naše državno gospodarstvo.

Prava politika — je pravo gospodarstvo,

to bodi merilo naše sodbe nad političnimi strankami, posebno še danes, ko je državi treba urediti do zdaj skozi leta zanemarjeno gospodarstvo. Na podlagi tega merila moramo ravno delovanje vlade, v kateri je predsednik naš voditelj dr. Korošec, odobravati. Njegovo teženje na ureditvi gospodarskih vprašanj se kaže v tem, da se sklepajo sedaj posebne trgovske pogodbe s sosednimi državami. Posojilo, ki se sklene na Švedskem v zadevi monopola vžigalic, se bode uporabilo predvsem za odplačilo onih dolgov, ki jih je država dolžna svojim uslužbencem, delavcem, invalidom in dobaviteljem. V onih okrajih, kjer je bila letina slaba, bode treba državne pomoči, ki se bo tudi nudila iz tega posojila. S tem bodo najbolj pereče zadeve urejene. Ako se sedaj opozicija ne pomišlja delati še nadalje ovire zdravemu gospodarstvu in ne bo znala ločiti čisto gospodarskih vprašanj od čisto političnih, potem njena politika ni prava, potem jo morajo obsoditi njeni lastni pristasi, ker jo bodo čutili na svojih — lastnih žepih!

Politični razkolnik!

Radičevci in pribičevičevci so proglasili bojkot. Vse, kar ni hrvaško, za nje ne obstoja. Seveda se ta stvar ni posrečila, ker so Hrvatje sami pametni dovolj, da ne nasedajo tej — skrajno nepremišljeni gonji. Potreba pa je pogledati, kdo je v Jugoslaviji od početka do danes in bi rad tudi v bodoče bojkotiral vsako delo državne politike in državnega gospodarstva.

Pribičevič — povzročil bojkot političnega dela.

Ko je bila ustanovljena naša država, je bilo toliko perečih vprašanj, ki jih je bilo treba nujno, nujno rešiti. Vse bi se dalo od začetka dobro urediti, politično, socialno, narodnostno in gospodarsko. Pa je nastopil Pribičevič s svojimi hlapci. Očrnil je Hrvate in Slovence, da smo izdajalci, avstrijakanti itd. Hotel je, da bi — bojkotirali vsako delo v državi, ker le na ta način bi on postal in ostal politično močen. Hotel je političen razkol. Slovenci mu nismo nasedli. Previdna politika dr. Korošca je preprečila njegovo zlobno nakano. Nasedli pa so Hrvatje pod Radičem. Bojkotirali so leta in leta vsako sodelovanje v državni politiki. Bili so doma. Uspeh tega razkola — izguba za Hrvate in za državo. Ko pa je leta 1925 Radič šel vendarle v Beograd, ni Pribičevič opustil te misli, da jih zopet iztera iz Beograda.

Pribičevič je hotel — razkoll

Lahko mirno rečemo, da je Pribičevič ravno zato tako poostril odpor proti vladi v narodni skupščini, da bi naredil zopet razkol med državljanii naše države. Upal je, da bi v tem slučaju zopet prišel do politične moči. Razkol se mu je posrečil s tem, da je razdražil duhove do skrajnosti, kar je rodilo zločin dne 20. junija. Kralj je hotel, da se da popolno zadoščenje za zločin Račića tudi na političnih tleh. Ponudil je predsedstvo vlade — Radiču! Odgovoril je Pribičevič: Ne! Kralj je hotel nadalje nevtralnno vladati pod Aco Stanojevičem ali pod komurkoli, toda namesto Radiča je odgovoril Pribičevič: Ne! Vedno ta: »ne«! In to zaradi tega, ker Pribičevič hoče razkol. Razkol pa hoče, da zastaja delo za napredek države, da pa on zopet pride do politične moči.

Pribičevič po hrbtu Hrvatov v sedlo!

Pribičevič je znova zapeljal radičevce v to, da ostajajo doma in ne sodelujejo več pri delu za ureditev in napredek države. Doma ostati je lahko, nazaj iti bo težko. Čim prej se to zgodi, tem bolje, ker enkrat se bo vendarle moralo. Da se pa to dosedaj še ni zgodilo, je kriv Pribičevič. On je razhujskal Hrvate do skrajnosti, on jih drži doma, on hoče, da bi zopet zavlada doba batin, pobojev in pokola med državljanii. In Hrvatje so toliko nepredvidni, da držijo hrbet, da služijo Pribičeviču za to, da bi zopet prišel — v sedlo.

Izločimo delomrznega razkolnika!

Med zastopniki hrvaškega naroda je dosti takih, ki uvidijo, da je ta bojkot sodelovanja Hrvatov pri državni upravi največje zlo ne le za državo, ampak tudi za Hrvaško posebej. Hrvatje uvidevajo, da je njihova nesreča od začetka — politični razkolnik Pribičevič. Da bodo Hrvatje dobili še večji pogum tudi javno nastopiti zoper njega, je potrebno, da tudi Slovenci izločijo — političnega razkolnika in njegove hlapce iz političnega življenja. Ker je ta človek predrzen dovolj, da upa v našo sredino priti sejat seme političnega razkola in svojega lažidemokratskega plevela, mu glasno povejmo: **Izgini iz Slovenije! Tu ni mesta za te in tvoje hlapce!** Šumadijci so te dni obsodili tega svojega ovaditelja, obsodi ga naj še Slovenija, da ga konečno obsodi tudi Hrvatska, ki ima največjo pravico in dolžnost za to!

»Ti, naroči, naroči« Slovenskega Gospodarja« na moj naslov, »Kmet. list« je menda izdihnil, ko ga ni več« — tako je rekel znancu neki radičev-vec, ki ni dobil več lista. Njega pa so slišali tudi drugi okoli stoječi in razvil se je razgovor.

»Izdihnil še ni, upamo, da pa bode kmalu, pretekli teden le zato ni prišel, ker je bil konfisciran.«

»To mora biti visoko odlikovanje, ko je tako čudna in dolga beseda«, je dejal šaljivec, ki pa res ni vedel, kaj ta beseda pomeni.

»Konfisciran je bil, to pomeni, da je pisal take laži, da mu je policija zasegla vse izvode, in da se list ni smel poslati naročnikom. Tudi sodišče je potrdilo, da je policija pravilno ravnala. Laži, ki jih je ta list napisal, so bile namenjene, da bi hujskale zoper red in mir v državi.«

»Zdaj razumem, kaj se je zgodilo«, je dejal šaljivec, ki je bil zopet dobro razpoložen. »Kmetijski list« je dobil hudo bolezen. Jezik mu je otekel tako, da mu je segal do tal in se je za njim vlekel. Treba je bilo operacije. Izvršila se je po policijski sablji. Jezik je sedaj krajši.«

»Ti pač take resne reči vedno na šalo obrneš«, ga je zavrnil resni župan, ali drugi pa so se mu iz vsega srca smejali. Šaljivec pa je postal na videz hud:

»Kako moreš ti »Kmetijski list« imenovati resno reč? Ali te je najel za advokata? Se zelo motiš! On pokliče advokata — iz Pariza!«

»Pa res, ali bodo za pravdo Radič-Račić ali Beograd—Zagreb res poklicali advokate iz Pariza?«

»Res, res«, je dejal gospodar. »Ko so to najpreje Srbi poizkusili in dobili nekega dobrega advokata za to, so v Zagrebu zagnali strašen krik. Istočasno pa so sami tudi poiskali enega v Parizu. No, vsak po pol milijona, do enega morda, bosta gotovo zaslužila!«

»Naši advokati bodo pa lahko zraven gledali«, je hitro pripomnil šaljivec.

»So res malo nevoljni, da se iz tujih držav kličejo advokati, ko jih radičevska stranka ima, čeprav je seljaška, toliko, da se kar tepejo za predsedstvo. Za dr. Mačka je treba zdaj delati grozovito reklamo, ker kmetom le ne gre v glavo, tudi na Hrvaškem ne, zakaj bi moral v seljaški stranki biti advokat — predsednik!«

»Mi tega ne razumemo«, je planil z besedo vmes šaljivec, »a zdi se mi, da je moda danes taka, da je vse narobe prav! To je najbrž moda — iz Pariza!«

»Čenča«, ga je zopet zavrnil župan, »moraš vedno vmes govoriti, pazi, da ne stakneš one boleznii od »Kmetijskega lista«, pa bodo tebe tudi konfiscirali!«

»No, naše občinske sablje se pa ne bojim! Zadnjič smo jo hoteli za igro porabiti, pa je nismo mogli iz nožnice potegniti! Sicer pa je to za našo občino dobro znamenje. Shranimo je — za spomin na hude čase!«

Šaljivcu ni bilo mogoče blizu priti, zato je župan raje zasukal pogovor na drugo stran in je vprašal:

»Ali so šli sedaj radičevci v — Beograd?«

»Seveda niso šli. Pišejo celo, da je sploh nemogoče dobiti zadoščenja za 20. junij. Šli so v Prago. Oni, ki so pa doma ostali, so sklenili zbrati se dne 20. oktobra v Zagrebu. Edina vez z Beogradom je to, da redno dvignejo — dnevnic. Sliši pa se, da bodo nekateri poslanci na svojo roko šli v Beograd, da jih je kakih 20 do 30, ki nočejo take politike, kakor jo uganjata dr. Maček in Pribičevič. Ako se to zgodi, tedaj bodo ostali — izgubili ves političen vpliv in bodo blamirani pred ljudstvom in svetom.«

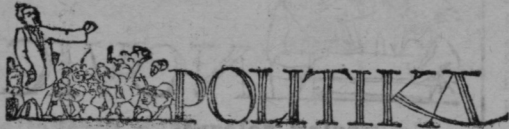
Šaljivec se je zopet okorajžil. Vstal je, dvignil klobuk in dejal:

»Za te poslance, ki ostajajo doma, namesto da bi delali v skupščini, velja ona pesem:

»Kdor ni za drugo rabo,
naj varje dom in babo.«

Splošen smeh je zaključil razgovor o politiki, nakar je prišel na vrsto pogovor o trgatvi.

**Vsaka slovenska hiša naj ima novo barvano
Slomškovo sliko!**
Naročajo se pri upravi „Našega doma“
v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 6/1.

V NAŠI DRŽAVI.

Posvetovanja pri kralju. Kralj je poklical k sebi voditelje vseh strank, ki tvorijo sedanjo vlado. Ker imajo te stranke itak večino, zato se posvetovanja niso vršila v tem smislu, kot opozicija pravi, da bi se ta vlada zamenjala z drugo, pač pa so se vršila posvetovanja zaradi skupščinskega dela in predpriprav za desetletnico proslave ustanovitve naše države ter kako pritegniti k temu tudi hrvaški narod.

Kralj pride v Zagreb, to novico so raznesli hrvaški listi. Dejansko želi kralj, da tudi osebno poseti Zagreb ob praznovanju desetletnice naše države. Kdaj in ob kaki priliki da pride, še ni določeno. Kraljev obisk v Zagrebu bo razburjene Zagrebčane precej pomiril.

Narodna skupščina delal Narodna skupščina se je te dni sestala, da pripravi in izglasuje nekatere važne gospodarske zakone. Tako pridejo na vrsto razne trgovske pogodbe z zunanjimi državami, zakon o kmetijskih kreditih, zakoni o ureditvi denarnega poslovanja potom čekovnega urada, menic itd. Poleg teh pa so predloženi še drugi važni zakonski osnutki.

Novo predsedstvo narodne skupščine. Dne 20. oktobra se začne redno zasedanje narodne skupščine. Ob tej priliki se izvoli kakor to zahteva poslovnik, novo predsedstvo. Kdo bode novi predsednik, se zelo ugiba. Kot prvi tajnik bo najbrže izvoljen naš poslanec Bedjanič.

Kmetijski zakon kot zakon o razdolženju kmetov, vinski zakon, zakon o živinoreji in drugi so sedaj predmet temeljitih razprav v odsekih, da se čimpreje predložijo narodni skupščini.

Opozicija je — doma! Poslanci radičevske in samostojnodemokratske stranke so ostali pri tem zasedanju doma. Pač pa so prišli v skupščino zemljoradniki, Nemci in tudi socialistični samec Petejan. Ta je stavil na ministra pravde vprašanje zaradi urednika »Slovenskega Gospodarja« g. Januša Goleca.

Nettunske konvencije je kralj podpisal. Ker je narodna skupščina te dogovore, ki jih je svoj čas sklenila naša država z Italijo, sprejela, jih je sedaj kralj podpisal.

Naši poslanci gredo na Češko. Naši jugoslovanski poslanci odidejo koncem tega meseca na Češko. Od Jugoslovanskega kluba sta poleg gg. Žebot in Štrcin.

Revizija ustave — to je danes še najbolj resna in stvarna zahteva Hrvatov. Dejstvo je, da bi se to doseglo, ako bodo zastopniki hrvaškega naroda končno prišli do spoznanja, da do sporazuma mora priti in da naj tvori podlago sporazuma — revizija ustave.

Venizelos v Beogradu. Iz Pariza je prišel Venizelos v Beograd, kjer je bil sprejet od kralja, od dr. Korošca in od zastopnika zunanjega ministra dr. Šumenkoviča. Po dvehdnevni pogajanjih se je končno sestavila splošna prijateljska pogodba. O razširjenju svobodnega prostora v solunski luki se bodo pogajanja še nadaljevala.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Bolgarskem se dalje streljajo! Makedonstvujuči so v takem medsebojnem sovraštvu, da so se začeli kar na ulicah streljati. Preteklo soboto je bila med njimi prava poulična bitka. Več ubitih in ranjenih, to je pri teh ljudeh nekaj vsakdanjega.

Albanski kralj — bi rad nevesto in sicer katoličanko, princeso italijanskega kralja. To je tudi želja Mussolinija. Ali italijanski kralj se je branil, ker je Zogu — mohamedanec. Pa je Zogu takoj voljen postati katolik, samo da dobi nevesto. Tako katoličanstvo bo pa toliko vredno, kakor italijansko prijateljstvo.

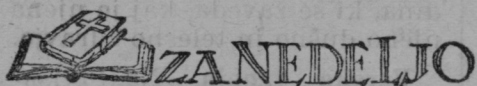
Italijanska vlada — zoper slovenski narod. Fašizem upa, da reže zadnje korenine slovenskega življenja v svoji državi. Ko je uničil prosvetne in gospodarske organizacije, se je pa spravil še nad — cerkvene. V svoji drznosti je šel tako daleč, da je odpravil slovenski verouk v šolah. Ker slovenski duhovniki nočejo učiti verouka v italijanščini, ga uče učitelji. Slovenski duhovniki pa zbirajo deco okrog sebe po šoli v cerkvah, na tratah, ali jo obiskujejo na domu. Toda fašizem se silno vara, ako misli, da bo na ta način uničil slovenski narod na Goriškem in na Primorskem. Tam teče Soča in tam počiva Gregorčič, a njegova beseda je živa: »Tedaj, Soča,

čez bregove stoji in tujce, zemlje lačne — vtopi!«

Francija se bo spametovala. Francoska država je bila do sedaj edina v Evropi, ki je bila Cerкви potom državnih postav tako sovražna, da ni dopustila cerkvenih redov v državi. Vedno bolj odločen nastop katoličanov na Francoskem v politiki pa že kaže lepe uspehe. Štirim cerkvenim redom je francoska vlada dovolila naseljevanje ter jim sklenila povrniti premoženje, ki se jim je svoj čas ugrabilo.

Konkurenca na morju se vedno bolj kaže. Tajen dogovor med Angleško in Francijo je res »kupila« Amerika za 10.000 dolarjev. Ta dogovor je uredil vprašanje, kako se ti dve državi oborožujeta na morju. Amerika se je tega ustrašila. Pa je tudi začela. Zdaj se deluje na to, da še Italija pristopi k dogovoru Angleške in Francoske. Tako bi se ustvarila na zapadu Evrope nova zveza velikih držav. Srednja in južna Evropa bi bila iz malih držav in neoborožene Nemčije, na zapadu pa Rusija. In če hoče Amerika zmago na morju, bo nahujkala Rusijo nad — Evropo!

Evropa in ostali svet si nista več tako različna dela kot svoj čas. Evropska kultura je v te kraje prinesla napredek hitro, kakor se ni pričakovalo. Moderna tehnika je zadivila na rode vseh delov sveta. Danes najdemo v Aziji, Afriki, Avstraliji vse najraznejše kulturne in tehnične pridobitve. Ti narodi pa so dobili še nekaj, česar preje niso imeli: narodno zavednost in željo po narodni samostojnosti. Zato ni čuda, da ti narodi danes dvigajo glavo, da hočejo svobodo. Politika kolonij se bo tekom desetletja bistveno izpremenila. Evropa ne bo več gospodarica sveta!

Grd madež.

Grda, žalostna napaka tolikokrat kvari in omadežuje naše vasi, naša sela, naše življenje. Dolgoletna strupena sovraštva, brezobzirno preganjanje nasprotnika, pravdarstvo, ki ne more živeti brez sodnije, je ta madež.

Kako sovraštvo omadežuje človekovo dušo! Slišim, kako človek, ki nosi sovraštvo v svoji duši, obsoja svojega žalivca, svojega nasprotnika, kako je hudoben, podel, ničvreden. Pa bi mu lahko rekel človek: »Prijatelj, kaj vidiš iver v očesu svojega brata, bruna v svojem lastnem očesu pa ne vidiš! Le poglej v lastno srce! Pomisli svoje tako zagrizeno sovraštvo, svojo željo po maščevanju, svojo škodoželjnost, svojo nevošljivost, pomisli vse svoje naklepe zoper njega, svoje besede, ki jih govoriš o njem, vse svoje žalostne korake in spletkarije zoper njega! Ali se zavedaš, kako vse to kvari tvojo dušo, ali vidiš, da nisi nič boljši kakor tvoj nasprotnik, če ne še slabši, da ti vse

ono, radi česar tako obsojaš svojega nasprotnika, nosiš v lastni duši, kako si ti vreden iste obsodbe, kakor tvoj žaljivec in nasprotnik?

Velik madež je sovraštvo, saj zabriše in vzame človeku njegov krščanski značaj. Krščanski biti se pravi po svojem mišljenju in življenju biti podoben samemu Bogu. In Kristus nam je postavil za vzgled Boga ravno radi njegovega odpuščanja in ljubezni žaljivcev, ko je govoril o oni veliki pridigi, s katero je oznanil svetu novo življenje v duhu božjem: »Slišali ste, da je bilo rečeno: Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika! Jaz pa sam pravim: Ljubite svoje sovražnike; delajte dobro tem, ki vas sovražijo, in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci vašega Očeta, ki je v nebesih; zakaj on veleva svojemu solncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi, ter pošilja dež pravičnim in krivičnim.« Krščanski biti se pravi, hoditi za Kristusom, ne samo na zunaj, temveč v globinah svoje duše. Kako pa je Kristus ljubil svoje sovražnike, kako jih je hotel zbrati, kakor koklja zbira svoja piščeta, kako je jokal nad njihovo zaslepljenostjo

in nesrečo, kako je umirajoč molil: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« A koliko tega duha Kristusovega, tega duha božjega nosi v sebi oni, ki sovraži svojega bližnjega? Kako tak človek, ki živi v sovraštvu, ni več krščanski niti v svojih molitvah, ko veliko krščansko molitev: »Oče naš, odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom«, moli le še samo z ustnicami, ne pa v duhu in resnici, kakor je učil Kristus. Kolikokrat je ravno sovraštvo v srcu krivo, da človek sploh več ne moli, da ne prejema več svetih zakramentov, ali da jih prejema nevredno, da se čisto loči od Boga!

Žalosten madež je sovraštvo, ker rodi tako žalostne sadove. Koliko dolgoletne jeze, žalosti in nemira rodi sovraštvo, ki se je zajedlo v dušo, koliko grehov zraste iz njega! Kako postanejo radi sovraštva razdivjane cele družine, cele vasi in leta ter leta trpijo ob tem! Koliko premoženja požre večkrat to trmasto sovraštvo, kolikokrat je krivo, da poje po naših krajih boben, da pridejo cele družine ob vse! In kolikokrat je to celo morje gorja samo radi malenkosti, ki še besede ni vredna, a jo je razpihal napuh in nespametno samoljubje v tak grozen ogenj. In kolikokrat tako sovraštvo, ki se je zajedlo enkrat v dušo, ne ugasne niti ob svitu mrtvaške sveče in stopi duša tja na oni svet polna sovraštva do svojega bližnjega, pa jo zadene usoda kakor hlapca, ki ni hotel odpustiti svojemu sobratu in ga je pustil njegov gospodar vreči v ječo, dokler ne poplača vsega dolga. Kako silno resno se glasijo Kristusove besede: »Tako bode tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih src« in kažejo usodo nespravljivega sovraštva tam v večnosti!

To je sovraštvo. Žalibog, da ga je med nami toliko, še bolj žalostno je, da se jih toliko ob svojem dolgoletnem sovraštvu ne zaveda, kako usodno je to, da je sovraštvo ravno tako nekrščansko, kot krivica, nečistost, nezmernost, da tudi o njem veljajo besede sv. pisma, da taki ne bodo videli nebeškega kraljestva. Nič ne velja izgovor: »Ne morem drugače, ne morem odpustiti.« Če bi ta izgovor veljal tukaj, bi veljal pri vseh drugih grehah. Res se nespametni napuh in ražaljeno samoljubje branita odpustiti, a veljajo tu besede, ki jih je Bog govoril sovražnemu Kajnu: »Tvoje poželenje naj bo pod teboj in ti gospoduj nad njim«, veljajo besede Kristusove: »Kdor hoče moj učenec biti, naj zataji samega sebe.« Če bi pa povprašal takega človeka, ki nosi v svoji duši sovraštvo: »Koliko si si resno prizadeval, da bi obvladal sovraštvo, koliko si za to že molil, koliko si za to že prejel sv. obhajil, bi ne vedel in ne mogel dati odgovora. Ne more odpustiti, ker noče. — »Vojsko vojski«, tako se je glasilo po prestanih grozotah svetovne vojske. Za nas pa naj bi v vsem našem življenju veljalo geslo: »Sovraštvo sovraštvu!« Naj bi iz naših vasi, iz naših krajev,

iz vsega našega življenja izginil ta nekrščanski madež! Naj bi izginil ves nemir, vse solze, vsa nesreča, ki jo rodi sovraštvo in naj bi vsi skušali oni »blagor«, ki ga je spregovoril Kristus krotkim in miroljubnim.

*

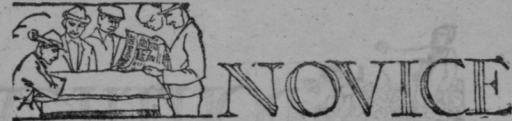
Velika naloga katoličanov. Katoliški škofje v Nemčiji so izdali skupen pastirski list, v katerem toplo pozdravljajo prizadevanje za mir v smislu navodil papežev Benedikta XV. in Pija XI. Katoličani, pred vsem katoliška društva in katoliško časopisje, naj to prizadevanje po svojih močeh podpira. Kakor pri naših oltarjih nikdar ne umolkne velika prošnja: »Daj, Gospod, mir v naših dnevih«, tako naj katoličani vztrajno delajo na to, da se zunaj v življenju pospešuje mir, da se zabranjujejo nespozumljenja, da se odpravlja sovraštvo med posameznimi stanovmi, da se naučimo biti pravični tudi drugim narodom.

Prav se mu je zgodilo. Brezvestni in propadli ljudje delajo ogromne dobičke s tem, da zalagajo in prodajajo umazano, nesramno berilo, s katerim se zastruplja na tisoče, pred vsem mladih duš. Takih založnikov imajo posebno na Nemškem veliko. Katoliškemu mladinskemu združenju v Stuttgartu se je posrečilo nabrati zoper nekega takega založnika v Berlinu toliko obtožilnega materijala, da ga je policija zaprla, njegovo umazanijo pa zaplenila. Zapor je primeren prostor za vse take, kajti, če morajo v zapor ubijalci in morilci teles, zakaj ne bi morali tja tudi ubijalci duš. To mladinsko združenje je od policije tudi zahtevalo z 900 podpisov, da se ne smejo nalepljati pohujšljivi lepaki in da se ne smejo na javnih prostorih, kakor na kolodvorih itd., prodajati umazani spisi. To je pač mladina, ki se zaveda, kaj je njena čast, njeno dušno in telesno zdravje.

Verska vzgoja. Na Poljskem so imeli meseca julija krščanski učitelji svojo letno zborovanje. Na tem so posebno povdarili, da se mora vzgoja otrok, če naj bo uspešna, vršiti na verskem temelju. Združenje je tudi naložilo svojim članom dolžnost, da opozarjajo tudi starše otrok na vrednost in potrebo verske vzgoje.

Dobrotnik ubogih. V Trevignanu na Italijanskem so postavili dne 12. septembra spomenik duhovniku Tomažu Silvestru. On je bil na Italijanskem prvi, ki se je že v 18. stoletju začel zanimati za gluhoneme otroke in jih začel poučevati ter vzgajati.

Vesela rast katoliške Cerkve na Angleškem! Kako vedno raste katol. Cerkev na Angleškem, kaže sledeči slučaj: V predmestju velikega mesta Birmingham so te dni posvetili veliko župnijsko cerkev sv. Družine. Ta župnija je bila ustanovljena l. 1901 in je imela za službo božjo le malo dvoranico pri neki trgovini. Število vernikov je v teh 27 letih tako močno naraslo, da so morali postaviti prostorno cerkev.

Na naslov železniške direkcije v Ljubljani! Prebivalci Sotelske doline se obračamo ponovno na naslov s pozivom, da konečno vendar že uredi prometne razmere na progi Grobelno—Rogatec in odpravi nesmiselno spremembo voznega reda, ki je bil uveden s 1. oktobrom t. l., ali pa nam naj vsaj pojasni, čemu odhaja popoldanski vlak iz Mestinja že ob 12.50 uri? Na čigavo željo in komu v korist? Dotičnemu, ki bi prišel rad čim preje in čim cene v Celje ali v Maribor, prav gotovo ne, ker mora potem čakati na Grobelnem dve uri na zvezo bodisi na to ali ono stran! To čakanje bo zlasti v zimskem času za vsakega huda in težka pokora. Zato pozivamo naslov, da to spremembo voznega reda, ki jo moremo vsi smatrati edino le za šikano in nesmiselno kaprico, takoj odpravi! Kajti, le mimogrede omenjeno, pri tem niso oškodovani samo naši interesenti, temveč tudi interesi državnega avtoprometa, ker državni poštni avtomobil baje k temu vlaku ne more voziti in odhaja pozneje vedno prazen na Mestinje. Kakor je videti, si država pljuje v svojo lastno skledo.

Razkrit zločin pri Bledu. O groznem in zverinskem zločinu pri Bledu smo zadnjič poročali. Hitreje, kot se je to pričakovalo, se je zločin pojasnil. Umorjena je neka 22letna Anica Vršnik. Bila je služkinja. Imela je ljubavno razmerje z nekim kmečkim fantom že tri leta. Posledice niso izostale. Poslovila se je iz službe in — izginila. Zdaj so našli njene zgorele ostanke. Umoril, razsekal in zažgal jo je njen ljubimec. — Kako strašen je ta konec nesrečne mladenke, ki se je udala grehu! Kako izgubljeno, za vedno uničeno je življenje kmetskega fanta, ki je iz greha nečistosti padel v tako strašen greh — uboja. Mladina, živi pošteno!

Divji lovec — ustreljen! Sedanji čas je za divje lovce na gamze zelo zapeljiv. In tako je zapeljal tri kmete iz solčavskih hribov, da so šli nad gamze v Kamniške planine. Tri lepe gamze so ustrelili, jih na tla položili in legli k počitku. Slučaj pa je hotel, da sta ta dan bila v teh gorah dva lovska čuvaja. Z vrhov sta opazila mrtvo in živo trojico na bregu. Previdno sta se priplazila do njih. Zavpila sta. Eden je zbežal, eden je spal naprej, tretji pa je dvignil puško in pomeril. Pomerila pa sta tudi lovska čuvaja in sprožila: divji lovec je padel ustreljen na tla. Speči tovariš se je zbudil, a se je takoj udal. Moral je sedaj vse tri gamze nesti v Kamnik. Sodišče v Kamniku sedaj preiskuje, kdo so ti trije divji lovci. Ustreljeni je neki Pankrac Klemenšek, baje oče peterih otrok. Preiskuje pa se tudi, če sta lovska čuvaja pravilno ravnala, ko sta takoj streljala.

S sejma je šel in — izginil! Neki kmet iz ptujske okolice je prignal v

nedeljo, dne 7. t. m., kobilo v Maribor na sejem, kjer jo je prodal za 1300 D. Ker ga več dni ni bilo domov, je žena poizvedovala po njem, a do danes še brez uspeha.

Škofovska konferenca se je vršila te dni v Zagrebu. Iz Slovenije je bil navzoč škof dr. Jeglič. Posvetovanja so se vršila zgolj o cerkvenih zadevah. Nasprotnikom Cerkve to ni bilo všeč in so hoteli celo stvar politično pobarvati, kar pa se jim ni posrečilo.

Naš rojak na Dunaju obhaja 50letnico redovništva. Dne 11. oktobra je na Dunaju obhajal 50letnico redovništva v minoritskem samostanu č. g. P. Janez Sterbak. Slavljencec je bil rojen leta 1855 pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Maturiral je skupaj z g. bogoslovnikom profesorjem Josip Zidanškom in rajnima gg. Jakob Hribernikom, dekanom v Braslovčah in Anton Gabronom, znanim koroškim duhovnikom. Leta 1878, 11. oktobra, je vstopil v minoritski red. Od leta 1883 dalje je deloval na Dunaju, kjer je bil ves čas izredno priljubljen. K svojemu jubileju je prejel številne čestitke od blizu in daleč, celo iz Anglije in Amerike. V priznanje njegove delavnosti je tudi cerkveno visoko spoštovan in odlikovan. Nas pa to še najbolj veseli, da ves ta čas ni pozabil nas rojakov in slovenske besede, ter je zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Častitamo in kličemo: Bog vas ohrani še mnogo let!

Požar v Apačah. Preteklo nedeljo popoldne je v Apačah pogorelo gospodarsko poslopje župnika g. dr. Potzingerja. Gasilcem se je posrečilo, požar kmalu pogasiti.

Proč s ponočnim kožuhanjem! Že zadnjič smo morali poročati o žalostnem dogodku iz ormoške okolice, ko je pri kožuhanju nastal pretep in je mlad fant moral — prezgodaj umreti. Pa so v drugih krajih tudi taki fantje, žalibog! Pri Sv. Križu ob Krki je eden fant po končanem kožuhanju svojega tekmeča pričakal in ga obstrelil v nogo. Do pretepa je prišlo tudi v Malem Obrežu pri Dobovi, kjer sta dve skupini fantov trčili skupaj pri kožuhanju. Iz pretepa je eden odnesel popolnoma razbito glavo. — O teh nerodnostih se poroča, koliko pa jih je, o katerih se ne poroča. Pa se te neumnosti leto za letom ponavljajo pri ponočnem kožuhanju. Pravijo, da je prav, če se ponoči kožuha, ker pridejo ljudje zastonj skupaj. Tega pa nič ne računiš, kaj te stane eno in drugo za tak večer. Pa to bi še naj bilo. Le, ko bi fantje pametni bili! Opustimo raje ponočno kožuhanje! Poznamo veliko kmetij, ki so to že storile, pa niso šle na boben! Ohranile pa so si svoje dobro ime! Noč ima svojo moč!

Suknjo je ukral, s skednja je pal in — umrl! Neki tatič je te dni v Ljubljani v neki kavarni ukradel gostu zimsko suktnjo in izginil. To je nekaj vsakdanjega v tem času. To pa ni, kar se je naprej zgodilo. Tat je šel na skedenj spat. Pa je s skednja padel in se težko ponesrečil. Uiti ni bilo mogoče — z zlomljeno hrbtno.

nico. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico. Tam pa je umrl.

V klet je padel in — umrl. V kleti na pristavi Mayerja iz Kranja so našli sedaj, ko so po več mesecih zopet prišli tja, mrtvo truplo. Ugotovili so, da je bil to neki zidar Grašič, znan dobrovoljček. Lezel je na šupo, pa je padel v klet. Ven ni mogel ali ni znal, ali pa je bil takoj mrtev, to se ne da dognati. Nepokopan je pač več mesecev počival v kleti.

Na Slovenskem se tudi hiše podirajo, tako so mislili oni dan v Kranju, kjer se je zgodila nesreča, da se je zrušila betonska stropna plošča in potegnila s seboj tri delavce. Dva sta se težje ponesrečila. Nesreča se je zgodila po krivdi delavcev, ker so ploščo preobtežili.

Še pse kradejo! V mariborski okolici so začeli že pse krasti. Tako je neki Muster ukradel lepega bernhardinca, ki je bil vreden do 500 Din, pa ga je prodal za 20 Din. Zdaj v ječi premišljuje svojo pasjo tatvino.

Slovenka — obsojena v Parizu na smrt! Pretekli teden je bila obsojena na smrt pod giljotino (obglavljenje s sekiro) neka Pepca Kureševa, ker je umorila 14letno deklico Karmen. Ta deklica je bila edina priča njenih tatvin. Kureševa je bila že doma delomrzna, šla je proti volji staršev po svetu. Tam se je izgubila, živela na dnu grešnega življenja in konečno našla smrt — pod sekiro. Strašna usoda propadlega dekleta!

Mati lastno hčer umorila. V vasi Krnješevci blizu Zemuna je kmetica Katarina Pukarovič bila zelo jezna na hčer, ker se je hotela poročiti z ogstilničarjevim sinom Ivanom Vugočem. Ko nekega večera ni bilo hčerke domov, je šla mati v gostilno in jo tam našla. V svoji neukročni jezi se je vrgla na njo in jo na mestu z nožem zabodla. Kaj zlega ne napravi grešno življenje in prehuda jeza!

Prvi ženski advokat v Jugoslaviji je preteklo soboto nastopil v Zagrebu. Ta je gospodična dr. Mira Winter. Takoj pri prvem nastopu je imela uspeh. Nekateri sodniki pa se tega bojijo, če bodo ženske advokati, da bodo razprave strašno dolgo trajale.

V cerkvi — znorela! Preteklo nedeljo je v Zagrebu v jezuitski cerkvi neka mlada dama v hipu znorela, začela divje vpiti in razbijati. Policija jo je odpeljala. Pa ni dobro pazila na njeno gibanje in kar na lepem je začela — policista pretepati, da so jo komaj ukrotili.

Tovarna je zgorela v Zemunu pretekli teden. Tovarna je izdelovala sukno. Škode je do 8 milijonov Din, a je bilo vse zavarovano.

Koliko otrok umrje v naši državi. Dognalo se je, da umrje v naši državi od 100 rojenih otrok 20 do 25 že kot dojenčki, 25 do 30 pa do 15. leta. Ena tretjina mrličev v državi je leto za letom iz vrst otrok, dočim je v drugih evropskih državah komaj le ena četrtnina.

Politične novice.

Pol milijona za umor dr. Korošca! Ne samo dr. Mogorovič, tudi drugi sedaj odkrivajo tajne in grozne načrte, ki so se kovali v vrstah samostojnih demokratov zoper dr. Korošca. Na nekem shodu je Svetožar Stefanovič povedal: Ko sem bil še tajnik oblastnega odbora Orjune, je prišel nekega dne k meni gospod v kmetški obleki, ki se je predstavil kot tajnik samostojno-demokratske organizacije. Ponudil je meni in enemu mojemu tovarišu pol milijona dinarjev in zasigurano prosto pot v tujino, ako izvršim napad na dr. Korošca. Tega pa nisem hotel in sem vso stvar povedal Davidoviču, ta pa kralju. — Že smo malo dalje. Že vemo, komu se je naročilo. Dožene naj se, kdo je bil tisti »gospod v kmetški obleki«, tisti tajnik! Ne vprašujmo! Prihodnjo nedeljo ga bo »Jutro« priobčilo z rdečekrvavimi lisami. Ali ga morda ne bo? — In pol milijona bi dobili morilci! Od kod in od koga? Vse to bo »Jutro« poročalo, pa tetka »Domovina« ali pa stric »Kmetijski list«.

Pri Sv. Juriju na ščavnici je bil predpreteklo nedeljo zbor SLS. Zborovanju, ki je bilo prav dobro obiskano, je predsedoval Franc Horvat, predsednik krajevene organizacije SLS. Narodni poslanec dr. J. H o h n j e c je pojasnil politične razmere v državi ter raztolmačil cilje sedanje vlade dr. Korošca, ki je svetojurjevski rojak. Zborovalci so svojega slovečega rojaka z navdušenimi vzkliki pozdravili. Dr. Hohnjec je razsvetlil borbo in agitacijo združenih samostalnih demokratov in samostojnih kmetijcev, ki pravzaprav ne vedo, kaj delajo. Narodni poslanec je tudi obširno govoril o namenih in naporih sedanje vlade za povzdigo narodnega gospodarstva. Na predlog predsednika Horvata je bila enoglasno sprejeta resolucija, v kateri se je izrazilo popolno odobravanje politike in dela poslanca dr. Hohnjeca in drugih vseh poslancev Jugoslovanskega kluba ter popolno zaupanje vladi dr. Korošca.

Od Sv. Štefana pri žusmu. Dne 30. septembra je bil pri nas narodni poslanec V r e č k o, ki nam je poročal o političnem položaju. Shod je bil zelo dobro obiskan ter se je zelo obnesel. —

Narodni poslanec g. Franjo Žebot nam javlja, da ga do začetka meseca novembra ne bo ne v Mariboru, ne v Beogradu. Odpotoval je v Prago na posvetovanja čehoslovaških in jugoslovanskih poslancev. Shode bo prirejal, ko se vrne iz Prage.

Hrvaški invalidi — zoper Radičal Preteklo nedeljo je sklical v Zagrebu neki Rudolf pl. Mattanich invalide na žalobno spominsko slavnost po pok. Radiču. Invalidi pa so po svoji organizaciji sporočili članom, da se te spominske slavnosti naj nihče ne udeleži. In res — pl. Mattanich je ostal — sam, niti eden invalid ni prišel. Invalidi vedo, da so radičevci krivi, ker se invalidno vprašanje še do zdaj ni povoljno rešilo.

Zagrebski župan — odstopil! Zagrebski župan Heinzel je sklenil odstopiti, ker mu očitajo vse mogoče reči. Dejstvo pa je, da bi nekateri radi drugega, še bolj hrvaškega župana. Torej so se Hrvatje po malem začeli med seboj kregati.

Razkol v Orjuni. Pa zadnji proslavi preboja solunske fronte se je prebodla tudi orjunska fronta. Orjuna se je razklala na dva dela, ki se zdaj krepko med seboj dajeta. »Kraljestvo, ki je razdeljeno samo v sebi, bo razpadlo...«

Hrvatski kmetje nočejo Pribičevića! Radičev poslanec kmet Kovačević je izjavil javno, da on nikdar kot Hrvat ne more sprejeti komande g. Svetozarja Pribičevića nad Hrvati. Kovačević je bil takrat, ko sta bila Pašič in Pribičević skupno na vladi (leta 1925) aretiran z drugimi voditelji vred. Kovačevića so tedaj orjunci tako pretepali, da se je onesvestil. V zaporu so ga položili večkrat na stol in so ga s palicami tako batinali, da so se mu rane mesece in mesece gnobile. In tako se ni godilo samo Kovačeviću, ampak mnogim in mnogim! Če bi sedaj prišel Pribičević do moči in vlade, bi se to »delo« nadaljevalo. Vsi pametni Hrvatje pravijo: »Sam Bog nas varuj Pribičevića!« — Tudi mi Slovenci smo enako kakor Hrvati pod PP-režimom čutili njegovo okrutost. Orjuna, Pribičevićeva garda, je pobijala, pretepavala in strahovala vsakega, kdor ni hotel trobiti v samostojni demokratiški rog. To so žalostni spomini! In ker Pribičevića in njegovega Žerjava ter Pivka nočejo na vlado, radi tega Pribičević in zaslepljeni Radičevci divjajo proti vladi dr. Korošca. Mislimo, da se bodo kmalu naveličali!

Krvav političen šhod je bil preteklo nedeljo v Cetinogradu. Šhod so priredili pristaši Radiča in Pribičevića, prišli pa so na šhod tudi drugi. Prvih je bilo na tisoče, nasprotno mislečih pa kakih 20. Vsled medklincev je nastal spor in pretep. In radičevci danes vpijejo, da so se morali braniti pred nasiljem, ko so one med klicarje pobili. Kakšno nasilje 20 — 2000!

Večerni komercialni tečaj v Mariboru. Društvo zasebnih trgovskih na stavljencev v Mariboru otvori s 5. no vembrom t. l. večerni komercialni tečaj, kateri je namenjen pred vsem osebam, ki se pripravljajo za vstop v privatne službe, ali pa so že v službah, a si želijo kot obiskovalci(ke) večernih komercialnih tečajev razširiti in poglobiti svoje trgovsko znanje. Predavanje se vrše ob večernih, pri zadostni udeležbi tudi ob popoldan danskih urah. Poučevalo se bo: enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo, trgovsko računstvo, nauk o menicah in trgovini, slovensko in nemško korespondenco, slovensko in nemško stenografijo ter strojepisje. Otvorili se bodo tudi še specialni tečaji za hrvaščino, slovenščino, nemščino ter esperanto. Tečaj bo trajal 6 mesecev, vsaki dan od 18.

ali 19. ure dalje. Vpisnina znaša Din 20, šolnina pa za vse predmete 300 D mesečno. riglašenci obiskujejo lahko tudi posamezne predmete, za kar pa znaša honorar mesečno 60 D. Takse za končni izpit ni. Po zaključnem izpitu dobijo obiskovalci izpričevala. Društvo bo brezplačno posredovalo obiskovalcem za nastavitvev. Prijave z atečaj sprejema dnevno od 8. do 12. ure g. Pelikan, Ljudska tiskarna v Mariboru, Sodna ulica 20. 1274

Zdravnica dr. Klara Kukovec sprejema od 1. oktobra t. l. naprej v Mariboru, Krekova ulica št. 18, I. nadst. (blizu gimnazije). 1194

Suhe gobe, fižol in jabolka kupuje po najvišjih cenah Anton Fazarinc, Celje. 1276

Dijaška kuhinja v Mariboru je meseca avgusta in septembra prejela naslednje podpore: Franc Ogrizek, župnik v pokoju v Vojniku, 20 Din; Marko Sagaj, župnik v Breznu, 10 Din; dr. Fran Hojnik, odvetnik, poravnina 100 Din; okrajni zastop v Slov. Bistrici, 300 Din; okrajni zastop v Rogatcu, 1000 Din; Miha Horvat zbral na sedmini pokojnega Franca Simoniča iz Drstelja pri Ptujju 100 Din; okrajni zastop v Gornji Radgoni 1000 Din. Vsem darovalcem najlepša zahvala!

NAŠA DRUŠTVA

Sv. Trojica v Slov. gor. Orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 28. t. m., v samostanski dvorani srečolov ob treh popoldne. Pred žrebanjem srečk bo nagovor br. predsednika in šaloigra v treh dejanjih »Zdravnikov strežnik«. Uljudno vabi — odbor.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Našo novo gasilno društvo priredi v nedeljo, dne 21. t. m., veselico in sicer šaloigro »Dr. Vsezal in njegov sluga Štipko Tiček, v društveni dvorani. Prosta zabava s trgatvijo pa v prostorih g. Perko. Vsi prijatelji smeja in poštene zabave se prav uljudno vabijo! Sodeluje šentlenartska godba na pihala in lok. Začetek takoj po večernicah in se vrši v vsakem vremenu. Uljudno vabi — odbor.

Sv. Andraž v Slov. gor. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 21. t. m., ob treh popoldne, igro »Don Fernando«, v treh dejanjih in »Pri gospodi« v dveh dejanjih, združeno z vinsko trgatvijo v društveni dvorani. Iskreno vabljeni!

Gornja Radgona. Dekliška zveza obhaja v nedeljo, dne 21. t. m., 25letnico obstanka. Praznovala bo ta dan z misijonsko prireditvijo v posojilnični dvorani. Na sporedu je govor, deklamacije in igra »Ukradeni biseri« v petih dejanjih ter lepim prizorom. Vsi prijatelji mladine in misijonov prav iskreno vabljeni!

Tremerje pri Celju. Tukajšnji orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 21. t. m. ob pol treh popoldne igro »Babilon«, to je šaloigra s petjem v petih dejanjih. Sodeluje godba. Vsi prijatelji poštene zabave vabljeni! Bog živi!

Henrik Sienkiewicz, »Potop«, II. del. Iz poljščine prevel dr. R. Mole. 496 strani. Broširan izvod stane 100 Din, v platno vezan 124 Din, poštnina 5 Din. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Če je povest »Z ognjem in mečem« najboljša Sienkiewiczova povest, je »Potop« najživahnejša in polna najrazličnejših nedosegljivih epizod, pisana napeto od začetka do kraja.

ŠIRITE »SLOV. GOSPODARJA«!

GOSPODARSTVO

Sadite sadno drevje! Zdaj, dokler zemlja ne zmrzne, je čas, da sadimo sadno drevje. Sadno drevesce, ki dje čez poletje rastle, sedaj počiva. Zato se ga lahko presadi. Zapomnimo pa si sledeče za zasaditev sadnega drevoja: 1. Sadno drevje sadimo zato in tako, da nam bo rodilo ono sadje, ki ga lahko prodamo. Zato ne kupujemo kar povprek drevesca, ampak jih izberimo in sicer ono sadno drevje, ki nam daje lep, barvan, zdrav in trpežen sad. 2. Sadno drevje kupujemo tam, kjer vemo, da so ga dobro vzredili. Drevesca ne smejo biti prestara, ne nad 4 leta, kar so bila pri tleh in ne nad dve leti, kar so bila pri vrhu pod krono cepljena. Kak meter nad zemljo naj bo drevesce vsaj 6—8 cm v obsegu debelo. Deblo mora biti ravno, proti kroni zoženo ter zdrave in gladke kože. Dobro pogledj drevesce na korenine, ki jih mora biti vsaj 4 do 6 z malimi koreninicami. Pazi, če ni na koreninah krvave uši. Če je, takoj razkuži s tobačnim ekstraktom. Pogledj drevesce na krono, kako mu je zrastle. Biti mora enakomerna, z močnimi in vsaj polmeterskimi vejami. 3. Podrobna navodila, kako poroča, dobiš v »Sadjarju« in »Sad-sadiš in katera vrsta se ti najbolj pri nem izboru«. To sta dve knjigi, ki bi jih posebno letos, ko je sadje dalo lepe novce, kupili vsi oni, ki so lahko sadje prodajali. Oni pa, ki so letos bolj žalostno gledali, ko niso imeli sadja, pa še tem bolj te knjige potrebujejo, da bodo znali bolj čuvati drevje in pripravljati sadje. Knjigi se naročata v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in staneta: »Sadjar« 80 Din, »Sadni izbor« pa 95 Din in poštnina.

Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru vabi na zanimivo predavanje o vrtnarstvu, katero bode imel profesor kmetijske šole v Št. Juriju ob južni žel. gospod Vardjan v nedeljo, dne 28. t. m., v osnovni šoli v Ljutomeru. Začetek po 8. maši ob pol 9. uri dopoldne. Pridite vsi člani in članice, posebno pa gospodinje in dekleta. — Popoldne se vrši vrtnarsko predavanje tudi na C v e n u v šoli.

Skrbimo za zdrave hleve! V zimskem času se najbolj pojavljata dve slabi lastnosti marsikaterega hleva: da je mokrotan in pa soparen. Take hleve na prav priprost način napraviš zdrave. Treba je napraviti zračnje. Predere se strop, napravi se kakor kak dimnik podobno cev iz desk. Napravljena pa mora biti cev iz dvojnih desek, da se sopara že v cevi ne ohladi, ampak da odhaja iz hleva. Hlev ne bo več soparen in vlaga bo manj škodljiva. Živini pa prav dobro dene dober zrak! — Poleg zraka pa je tudi zelo važno za vsak hlev, da ima dnevne svetlobe. Živina ljubi svetlobo, ker ji koristi. Izkušnje so dokazale, da so krave veliko boljše

mlekarice, ako so v svetlem hlevu, kakor pa v temnem. Svetloba uničuje tudi razne škodljive glive, ki sicer v temi bohotno rastejo. Zato nikar za zimo ne zabijmo oken v hlevih in jih ne zadelajmo s slamo ali gnojem. Okna naj bodo za svetlobo! Kdor pa dela nova okna v hlevu, naj dela obsežna, da bodo imela do 60 cm višine in do 80 cm širine. — Ako bo dosti svetlobe v hlevu, bo gospodar tudi bolje videl, kaj je treba popraviti, kje je treba za red poskrbeti. Tudi na jasi je treba včasih pogledati, pa jih osnažiti. Ne pravi zastonj pregovor, da krava molze pri gobcu. Ta pregovor ne velja le za krmo, ampak tudi za jaslji!

Vinska kupčija je zadnji teden bila precej živahna. Cene so se za boljše mošte nekoliko dvignile. Cene so bile: 16° — 17 K, 17° — 20 K, 18° — 22 K, 19° — 25 K, 20° — 28—30 K. Sortirano blago po 50 para več. Oni, ki imajo dovolj posode, ne prodajajo mošta, ampak ga sami sladkajo in upajo s tem doseči večjo količino sladkorja, oziroma alkohola. Žal, da je sladkor za sladkanje predrag. Nekaj pa se opaža med vinogradniki, da že vedno bolj pojmujejo, kako potrebna jim je na tem polju — združna organizacija.

Vrednost denarja. 1 avstrijski šilling 8.01 Din — 1 nemška marka 13.55 Din — 1 švicarski frank 10.95 Din — 1 francoski frank 2.23 Din — 1 češka krona 1.68 Din — 1 laška lira 2.98 Din — 1 funt šterling 276.23 Din — 1 dolar 56.93 Din.

Tržne cene na mariborskem trgu dne 13. oktobra 1928. Na ta trg so pripeljali špeharji na 36 vozeh 115 zaklani hsinj, kmetje so pripeljali 4 voze krompirja, 6 vozov čebule, 8 vozov zelja, 4 voze seña in 2 voza slame. Cene so bile sledeče: špeh 15 do 30 Din; meso od svinj 16 do 18 Din; krompir 1.25 do 1.50; čebula venec od 2 do 7 Din; zelje glava 50 para do 6 Din; kumarce 50 para do 1.50 Din. — Pšenica 1 kg 3 Din, rž žito 2.50 Din, ječmen 2.50 Din, oves 1.50 Din, kuruza 2.50 Din, proso 2.50 do 3 Din, fižol 3 do 4 Din. — Kokoši komad 35 do 40 Din, piščanci 30 do 65 Din, race 30 Din komad, purani 65 do 80 Din, ribe morske 20 Din, domači zajci 10 do 25 Din. — Seno 130 do 160 Din, slama 60 do 80 Din. — Karfijola 10 do 35 Din, česen 16 do 18 Din, ohrovt glava 1 do 5 Din, sveže zelje 1.25 Din, kisló zelje 5 Din, kislá repa 3 Din, buče 1 do 4 Din, paradižniki 5 do 6 Din, en azelena 1 do 2 Din, šopek peteržilja 50 para, endivija komad 25 do 2 Din, zelenjava k juhi 50 para, glavната salata 50 p do 1 Din, hren 8 do 10 Din, špinača kupček 1 Din, gobe kupček 2 do 2.50 Din, jabolka 4 do 8 Din, hruške 5 do 9 Din, breskve 5 do 10 Din, grozdje 8 do 10 Din, mleko liter 2.75 do 3 Din, smetana 12 do 16 Din, maslo surovo 1 kg 40 do 44 Din, čajno 50 do 65 Din, kuhano 44 do 48 Din, sir komad 4 do 7 Din, jajca komad 1.75 do 2 D, med 20 do 25 Din.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 12. oktobra 1928 je bilo pripeljanih 334 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 90 do 125 Din, 7 do 9 tednov stari 225 do 250 Din, 3 do 4 mesece stari 360 do 450 Din, 5 do 7 mesecev stari 480 do 500 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1300 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 18 do 18 Din.

Včasih se sprejme za krojaško obrt pri: Dvoršak, Maribor, Vrbanova 6. 1280

Gospodarska slika Slovenije.

Spoznavajmo svojo domovino tudi od gospodarske strani! Gospodarska slika Slovenije nam bo pokazala, kakšnem gospodarskem položaju se nahaja danes slovenski narod in v katero smer se njegovo gospodarstvo za bodočnost obrača.

Slovenija premalo pridelala.

Slovenija ima za svoje prebivalstvo premalo zemlje sploh, in premalo rodovitne, da bi preživela prebivalce. Površine je 1,619.712 ha. Od tega je 836.358 ha polja, 690.633 gozda, ter 92.703 ha nerodovitnega sveta. Dobra polovica slovenskih kmetij ima le do 5 ha zemlje. Gozda ne zadostuje povsod za pokritje primanjkljaja v gospodarstvu. Tudi živinoreja nima tistih ugodnih pogojev, kakor druge države. Zato Slovenija ni poljedelska dežela, pač pa morajo kmetje tu druge panoge kmetijstva gojiti, morajo drugega zaslužka imeti, da se vzdržijo v gospodarskem ravnotežju.

Koliko premalo pridelala Slovenija?

Krušnega žita pridelala Slovenija od 800.000 do 900.000 centov premalo na leto. Žita za krmilo do 500.000 centov premalo, fižola in stročja sploh 28 tisoč centov premalo. Slovenija sicer toliko ne uvažja, a to kaže, da prehra na Slovenije ni zadostna, ni urejena. Ako bi to količino izpremenili v ceno, bi to bil primanjkljaj 170 milijonov Din.

Kaj Slovenija pridelala za odprodajo?

Več kakor se v Sloveniji uporabi, se pridelala krompirja 115.000 centov, repe 17.000 centov, zelja 15.000 cent., vina 29.000 hl, sadja 150.000 centov. Ta izvoz bi znašal okrog 95 do 100 milijonov Din na leto. Poleg tega pa pridejo še posebne panoge kot hmeljarstvo, ki je poseben dohodek štajerske pokrajine.

Živinoreja Slovenije.

V Sloveniji je najmogočnejša panoga kmetijstva — živinoreja. Nad polovico vse zemeljske površine služi živinoreji, in sicer do 67% vse zemlje. Leta 1924 smo pridelali na tej površini 8,678.349 centov sena, 1,066.647 centov detelje, 340.096 centov lucerne. S to krmo smo redili 61.139 konj, 411.000 goved, 309.213 prešičev, 327 oslov, 16.057 koz, 1,041.000 perutnine. Toda tudi živinoreja nazaduje. Ni izvoza, doma so cene zelo nizke.

Listnica uredništva

H. G., Marija Reka: Za vaše želje in zahteve glede lista smo vam prav hvaležni. Glede članka od 4. X. pa sporočamo, da smo in bomo stali na pozitivnem stališču tudi proti onim, ki bi eventualno ne hoteli z nami in bi raje razdor. Glede dopisov pa sporočamo, da sedanje uredništvo ni nobenega zavrnilo, ne da bi to v listnici omenilo. Bog vas živi! — Sv. Martin: Vaš dopis je zadnjič izostal pomotoma. Zato je sedaj priobčen. Vašo vzgledno požrtvovalnost pa poznamo in smo vam hvaležni! — S. F., Ljubljana: Dopis o smrti prejeli od drugod. Vaš je poleg tega za naš majhen list veliko preobširen. Pa drugič kaj. Pozdravi!

ZA NAŠO DECO

TOPLO IN MRZLO.

(Pravljica.)

Nekoč je živel mož, ki je tam daleč v temnem gozdu sekal drva. K njemu je nekega dne pristopil majhen palček, ki je bil kaj prijazen in dobre volje. Bilo pa je zelo mrzlo, saj je bilo sredi zime, in moža, ki je sekal drva, je močno zeblo v roke. Zato je sekuro večkrat odložil, pa si je sopal v roke, da bi se segrel.

Palček je to videl in je vprašal, čemu to dela. Drvar mu je razložil, da si s toplim dihom iz ust segreva premrle roke. Palček mu je verjel in je bil zadovoljen z odgovorom.

Ko pa je napočil poldan, si je hotel drvar na ognju skuhati obed. Palček je bil ostal pri njem in je radovedno gledal, kaj da bo. Ko je bila jed gotova in se je še močno kadila, drvar ni hotel čakati, da bi se ohladila, ker je bil zelo lačen. Prijel je torej za žlico in je začel zajemati. Ker pa je bila jed še jako vroča, je pihal v žlico, še preden jo je nesel v usta. Palčku se je to kaj čudno zdelo. Rekel je: »Ali jed še ni dovolj vroča od ognja, da še nanjo pihaš, kakor prej na premrle roke?« — Drvar mu je pa odgovoril, da zdaj to dela, da bi vroče grižljaje ohladil.

Tega palček ni mogel razumeti. Zato je rekel: »Ti si bitje, katerega me je strah. Iz ust ti prihaja zdaj toplo, zdaj mrzlo. Ne, pri tebi mi ni obznanja!« In odšel je brzo še dalje v temni gozd. To je bil pameten palček!

ČUDEN ZID.

Prebivalci samotne kmetije so bili nekoč med vojno v velikem strahu. Nastopila je noč, sovražnik je hodil po tistih krajih in zdaj tu, zdaj tam je bilo nočno nebo rdeče od gorečih hiš, kakor da bi bilo s krvjo pobarvano. Vrh tega je bila še zima in vreme je postajalo čimbolj mrzlo in viharo. Ljudje na kmetiji niso bili varni niti za trenutek, da se ne bi prikazal ropajoči in požigajoči sovražnik tudi pri njih, da bi jih pogнал od hiše ven v mrzlo noč.

Dedek in babica, starši in otroci so ostali vso noč v sobi in so molili. Babica je čitala iz starega molitvenika. V neki molitvi z naslovom: »Molitev za čas vojne« so bile besede: »Ljubi Bog, postavi močan zid okoli te hiše, da sovražnik ne bo mogel blizu!« Hlapec, ki je bil tudi v sobi, je menil, da bi bilo vendar preveč zahtevati od Boga, naj-napravi celo zid okoli hiše.

Noč je prešla, a sovražnika ni bilo videti. Vsi so se temu čudili. Ko so pa v jutro hoteli skozi hišna vrata na prosto, so videli, da je veter napočil pred hišo toliko snega, da je bila hiša kakor z zidom zavarovana in skrita pred sovražnikovimi očmi.

Vsi so občudovali božjo previdnost. Babica pa je rekla: »Vidite, tako je

ljubi Bog postavil zid, da bi odvrnil sovražnike od našega doma. Res je bilo in bo: Kdor zaupa v Boga, ne zida na peščena tla!»

KDO NE MOLI?

Kmet je prišel v gostilno. Ko mu je gostilničar prinesel jesti, je kmet sklenil roke in je molil.

Mlad gospodič se je norčeval radi molitve in je zaklical kmetu: »Pri Vas doma menda vsi molijo!« Kmet je odgovoril: »Ne vsi!« Nato gospod: »Kdo pa ne?« Kmet: »Moji konji, voli n krave gredo k jaslim brez molitve.« Mladenič se je sramoval in jo je kmalu odkuril.

KAKO JE SORODNIKOM IME.

Naš oče, ta je Daniel, a mali sin je Mihael, in mati je Regina, nje hčerka pa Rozina, ime je bratu Kristijan, in stricu Sebastijan, sestra nam je Ivana in teta pa Suzana, bratranca imamo Martina, sestrična je Katarina, in tašča je Emilija — zdaj znana je familija.

SMEŠNICE.

Modra glavica. Janezek je na cesti opsoval prav grdo svoj sestrico, ker mu je nehote bila pohodila grad, ki ga je bil Janezek napravil iz peska. Stara gosa je pristopila in fantka poučila, rekoč: »Vidiš, mali, ni prav, da tako grdo govoriš. Glej, hudi duh te podpihuje k takim besedam! Ne poslušaj hudega duha, ampak rajši angeljčka!« — Janezek: »Bom storil tako. Zdaj mi hudi duh ves čas pravi, naj Vam rečem, da ste tako grdi in da nosa skoro nič nimate, pa se že premagujem in Vam ne bom rekel nič.«

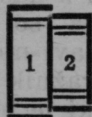
Dober opazovalec. Učitelj učencu začetniku: »Koliko nog ima konj?« — Učenec: »Štiri, če mirno stoji. Če pa teče, jih ne morem več šteti!«

Še en opazovalec. Otrok vidi v mestu pogreb. Uslužbenci pogrebnega zavoda imajo trioglate klobuke in na njih majhno perje. Otrok: »Mama, kako je to? Drugi ljudje imajo lase na glavi, ti možje tu pa na klobuku!«

Uganka in naloga iz prejšnje številke

»Za našo deco«:

1. Beseda je: Eva — Ave.
2. Knjigi stoje tako:

Vidiš torej, da bi imel črviček od naslovne strani I. dela do zadnje II. dela samo pot 6 mm. Upam, da si sam tudi že tako računal!

Nove uganke:

1. Raste na vrtu, ima zelene cevke, ter mnogo kožic in grize ljudi. Kaj je to?
2. Dve glavi, dve roki, štiri oči, šest nog. Kaj je to?

3. Štirje bratje tečejo drug za drugim, vsak teče hitro in kljub temu se ne dobe nikoli. Kdo so ti bratje?

4. Kdor ga ima, je revež; komu manjka, temu je dobro; kdor ve zanj, temu pravijo, da je neumnež; kdor ga dela, je lenuh; kjer biva, tam je slabo; kdor ga čuje, je gluhi; kdor ga vidi, je slep. Kdo je tisti »ga«?

Zanimivosti

Zeppelin zletel v Ameriko. Te dni je zletel Zeppelin v Ameriko. Seboj je imel tudi civilne potnike in pošto. Amerika seveda sprejema take goste z največjo parado. Poleg tega pa je Amerika kar dva taka zrakoplova naročila. Vsak stane 8 milijonov dolarjev.

»Zeppelin« je došel v Ameriki. Nad 100 ur se je vozil zrakoplov »Zeppelin« iz Evrope v Ameriko. Na potu je imel težke boje z viharjem, ki mu je tudi nekaj »reber« polomil. Toda — »Zeppelin« je zdržal. Evropa in Amerika sta zopet bili le 100 ur narazen, čeprav je taka voda vmes. V nedeljo je priplaval zrakoplov nad Newyork. Amerika je navdušeno pozdravljala junake. Poveljnik zrakoplova dr. Eckener je potom radija sporočil, kdaj bo pristal. Potom radija so ga že pozdravili predsednik Združenih držav Coolidge, ki je tudi v Evropo poslal brzojavno čestitko Nemčiji. Ko je »Zeppelin« plaval nad Washingtonom, je prenehalo vse delo na ulicah, v tovarnah, na železnicah. Pristal je zrakoplov v Lakehurstu, kjer imajo nalašč za takega »gospoda« narejeno hišo. Sprejem pri pristanku je bil naravnost nad vse pričakovanje sijajen. Res ameriški! Nekateri upajo, da se bo začel sedaj reden promet med Evropo in Ameriko v zraku. Vendar je treba še malo počakati. Pride pa do tega, pride!

Mati zadnjega ruskega carja umrla. V Kopenhagenu je umrla mati zadnjega ruskega carja Marija Teodorovna, stara 81 let. Tudi na našem kraljevem dvoru je po njej, ki je bila velika prijateljica in dobrotnica srbskega naroda, desetdnevno žalovanje.

»Krasin« — ruski ledolomilec, se je vrnil. »Krasin« je mogočna ladija, ki je prav pogumno šla na pot v Ledeno morje in rešila vsaj nekatere od Nobileve družbe. Zdaj se je »Krasin« vrnil nazaj v Leningrad. Na obrežju ga je pričakovalo do 250 tisoč ljudi.

Kmete bičajo v Rusiji. Iz Rige poročajo, da so boljševiki v okolici Urala odredili javno bičanje kmetov v vseh onih vaseh, kjer se kmetje niso pokoravali boljševiškem nasilju pri odvzemu žita. Vpričo vseh žen in otrok so morali možje skozi vrste vojakov, ki so jih bičali. Ker je to početje zelo vznevoljilo vse ruske kmete, je sovjetska vlada odredila preiskavo.

Z mrtvecem je igral. Ta čuden slučaj se je dogodil pretekli teden v Monte Carlu, to je v mestu, kjer se shajajo najbolj strastni igralci za de-

nar. K mizi se je vsedel nepoznan človek in začel z lastnikom igralnice igrati. Položil je na mizo svoj zadnji denar, kakor se je pozneje izkazalo. Takoj prvič je zadel. In drugič tudi. In še tretjič. Veliko radovednežev se je zbralo okrog mize. Igralec je držal roko na mizi v znamenju, da igra dalje. Z očmi pa je divje in nepremično strmel v igralno kolo. Vsakokrat je zadel. Priigral je že 50.000 frankov. Tedaj ga je pa lastnik igralnice prijel za roko in opazil — da je igral z mrtvecem. Neznanca je najbrže takoj ob početku igranja zadela kap. Zdaj je nastala zanimiva tožba. Dediči rajnega tožijo lastnika igralnice, da naj onih 50.000 frankov plača. Ta pa trdi, da igra le z živimi in ne z mrtvimi. Sodnik bo težko sodil.

11, 11, 11, 11. Zanimiv in skrivnosten je ta naslov. Pomeni pa neko novo organizacijo, ki se je pred kratkim osnovala v Ameriki. Ta organizacija hoče izvesti, da bi 11. XI. ob 11. uri pri začetku 11. leta po svetovni vojski po celem svetu dve minuti vse delo stalo in bi naj ljudje mislili le na to, kako nekaj groznega je bila svetovna vojna. Namen organizacije je, da bi vsi narodi sveta sodelovali v tem, da ne pride več do krvavih vojsk. Organizacija se bo obrnila na vse narode in države, da naj sodelujejo pri tem.

Skladišče smodnika zletelo v zrak. Zadnji čas v Italiji zelo pogost pojav. Pretekli teden se je to zopet zgodilo v Castagnole pri Trevisu. Šest vojakov je našlo smrt pri tej eksploziji, ki se je slišala do 40 km daleč.

Potres v Turčiji. V neki turški pokrajini je bil pretekli teden zelo hud potres. 17 vasi se je zrušilo popolnoma.

V zraku skupaj trčila. Je sicer dosti prostora v zraku, pa sta vsejedno skupaj trčila dva zrakoplova nad New-Yorkom. Pet oseb je bilo mrtvih, ki so zgoreli v padajočih letalih, ker se je pri trčenju vnela zaloga bencina.

Hiše brez oken bodo začeli zidati — v Ameriki. Zrak in luč bodo dovoljali posebni aparati. Hiše bodo strašno visoke, preko 600 metrov. Bodo pa baje dosti ceneje kot sedanje. Pri nas ostanemo še pri starem in bodo nove hiše še vedno imele okna.

Največji zvon na svetu je »Car Kolokol« v Moskvi. Zvon je tako velik, da se more skriti v njegovi notranjosti cela godba. Zvon leži na tleh in ima veliko odprtino, skozi katero odrasel človek komod vstopi v zvon.

Žive baklje. V Indiji, v mestu Rangoon, je počila cev pri petrolejskem skladišču. Petrolej se je razlil in ljudi je bilo naenkrat vse polno, da so si dobili petroleja. Toda naenkrat se je petrolej vnel. Plamen je objel ljudi. Bili so kot žive baklje. 48 oseb je zgorelo, na stotine pa je opečenih.

15 ujetnikov zgorelo. V severoamerikanskem mestu Ohio je nastal v kaznilnici požar, v ječah najhujših zločincev, kjer so isti bili priklenjeni, so gasilci pozabili na 15 ujetnikov, ki so živi zgoreli.

Zmaj — 20.000 kg težek — je živel svoj čas v ozemlju Mongolije. Sedaj so skopali njegovo okostje. Sama čeljust je bila 2 m široka.

Praga — mesto podirajočih se hiš. Komaj se je poglela razburjenost zaradi zrušitve sedemnadstropne hiše, že je nenadoma vso Prago razburila vest, da se je neka nova štirinadstropna, že izgotovljena hiša podrla. Res je bilo. Samo smrtnih slučajev sedaj ni bilo, kar je zasluga nekega policista, ki je pravočasno opazil, da se hiša nagiba, in je ljudi zbudil, ko je bilo ponoči, da so si rešili vsaj golo življenje. Hiša se je zrušila popolnoma. Vzrok teh nesreč je v tem, ker so zidne opeke za nič!

Zakaj tramvaj štrajka. Za otvoritev kmetijske razstave ob 800letnici mesta Graza so socialisti vprizorili — štrajk na tramvajih. Vsi štrajkujoči so bili odpuščeni, v par dneh je bil zopet reden promet. Šaljiv Gračan je dejal, da so zato štrajkali, ker se obhaja 800letnica Graza in pred 800 leti še ni bilo tramvaja.

100.000 ljudi štrajka na Poljskem v mestu Lodz, v tovarnah za suknjo. Ker je za zimo blago že razprodano, bo štrajk malo škodoval trgovini, — pač pa delavcem.

Še cigani imajo svoj časopis. Na komando ga imajo. Povelje je dal prosvetni komisar v Rusiji. Cigani govore svoj poseben jezik in ga sedaj tudi pišejo s cirilico. Časopis poziva svoje somišljenike cigane, naj opustijo neredno življenje in potovanje iz kraja v kraj.

Konji so — pismeni. Ravnatelj živinozdravniške visoke šole v Stockholmu, profesor Benerholm, je napisal neko knjigo o konjih. Med drugim popisuje, kako konj zna čitati — misli svojega gospodarja. Torej je pismeni! Ali res je, da ima konj zelo dober spomin.

Na lovu znoreli. V Severni Afriki so se štirje lovci odpeljali z avtomobilom v puščavo na lov. Ker jih pa dolgo ni bilo nazaj, so njihovi sorodniki poslali nekega pogumnega moža z zrakoplovom, naj jih poišče. Iskal jih je več dni. Konečno pa je opazil sredi puščave, da so tam ob skali ljudje. Spustil se je k njim. Bili so lovci. Toda zbežali so pred njim — vsi so znoreli od strahu in pomanjkanja.

Avto in vlak sta trčila pretekli tettek na progi Zagreb—Sombor. Avtobus je imel 14 oseb, vozil je z največjo brzino, tudi mali vlak je bil v polnem diru. Lokomotiva malega vlaka se je prevrnila na eno stran, avtobus s potniki pa na drugo stran. Tudi trije vagoni vlaka so skočili s tira. Čudno pa to: nobene smrtne nesreče, le samo dve osebi sta lahko ranjeni.

Vse zaigral in igralnico zažgal. V Budimpešti je neki trgovec Grünzweig pri igri za denar vse zaigral. Jezen zaradi izgube je polil mize z bencinom in zažgal. Ogenj so kmalu pogasili, trgovca pa so — ohladili v ječi!

Berači v lastnih avtomobilih! To je seveda le v Ameriki mogoče. In tam tudi je tako. Marsikateri dobi kak star avtomobil v dar, drugi pa ga kupi za mal denar, ker je tam v Ameriki starih avtomobilov zelo veliko. Potem se berači vozijo iz kraja v kraj in beračijo za hrano in za — bencin. Pravijo, da je teh beračev na avtomobilih toliko, da so že prava nadloga.

Zaklad dvigajo. Pa ne tako kakor so ga naši dedje znali, ponoči na — križpotih v risih. Iz dna morja ga dvigajo Holanci. Ob njihovem otoku se je pred leti potopila angleška ladja, ki je vozila za 100 milijonov zlatega denarja. Nekaj tega denarja so že dobili. Ostanek je še 10 metrov globoko v pesku zakopan. Seve bodo dvignili celi zaklad!

Oljnata vojska se je začela med Anglijo in Rusijo. Boj se vrši ne z oljem, ampak za olje. Angleške velike tvrdke, ki prodajajo olje, bencin, petrolej itd., so se združile in hočejo izriniti rusko olje iz Evrope. Rusija pa je nasprotno vrgla ceno navzdol in zdaj se je ta oljnata vojska prenesla na politično polje.

Svoje lastne radio-postaje so imeli razprežene po Avstriji socialisti. Pri zadnjem pohodu v Dunajsko No(vo mesto pa so to po naključju izdali in vlada je ukinila to — državo v državi.

Sedemnadstropna nova hiša se je zrušila. V Pragi so te dni dozidavali novo sedemnadstropno hišo. Nenadoma pa se je zrušila do temelja. Le en lesen stolp je ostal nedotaknjen. Razvaline so pokopale pod seboj vse delavstvo. Nesreča je vzbudila vesplošno žalost. Svoje življenje je izgubilo nad 60 delavcev, poleg tega pa večje število potnikov, ki so se ta čas nahajali na ulicah, kjer se je zidala nova palača. Reševalna dela so zaradi tesnega prostora zelo otežkočena. Iz kleti so potegnili nekaj sicer nepoškodovanih, toda od strahu — znorelih delavcev!

Strahovit pokolj na Kitajskem. V deželi Kon-Fu so mohamedanci podivjali in se spravili na pokolj nad soprebivalci. Vzrok je baje lakota. Po dosedanjih poročilih, ki pa morajo biti pretirana, je poklanih na zavraten in živinski način do 200 tisoč ljudi.

Trgovskega učenca, pridnega, močnega, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj trgovina mešanega blaga v ljutomerskem okraju. Ponudbe pod: »Trgovski učenec« na upravo lista. 1270

Najbolji pripomoček za hranjenje slabo zaostale in zahranane živine je priprava

Fežakovo olje za živino
Nije dobo samo pri:
Mr. Fežak
Zagreb, Tunduljeva 12.

ZA RAZVEDRILO

Dobro je naredil. Med vojsko so prišli vojaki v neko kmetjsko hišo. Feldwebel je bahavo vstopil v sobo in vrgel sabljo na mizo: »Zdaj sem jaz tu gospodar!« — Kmetič se je ponižno poklonil, šel iz hiše in se kmalu vrnil z gnojnimi vilami ter jih položil na mizo. — »Kaj to pomeni?«, se je zadržal feldwebel. — Kmetič: »Mislil sem, če boste s tako velikim nožem rezali, da potrebujete temu primerne vilice!«

Prezgodaj! Dva soseda sta bila hudo sprta in sta se sovražila. Pa je hotel gospod župnik, da ju spravi, posebno ker je eden ležal na smrt bolan. Naučil ju je besede, s katerimi bosta zopet začela razgovor. Zdravi sosed je vstopil in vprašal, kakor mu je župnik naročil: »Ali hudo trpiš?« — Drugi je odgovoril: »Prave peklen ske muke imam!« — »Že zdaj?« se je začudil zdravi kmet, ki ga je v hipu zopet prevzelo sovraštvo, da je moral župnik zopet posredovati.

Potrebna operacija! Zelo surov upravitelj nekega veleposestva se je ponesrečil in so mu odrezali nogo. Ko je prišel domov, je vprašal hlapca: »Kaj pravijo ljudje o moji hud nesreči?« — Hlapec: »Pravijo, da so vam nogo prenizko odrezali!« — Upravitelj: »Kje bi jo pa morali?« — Hlapec: »Pod vratom!«

Dobro je povedal. Na vlaku je neki žlobodradi agent ponujal svojo politično modrost zavednemu našemu kmetu. Ko je kake pol ure govoril in se mučil, je dejal: »Ali vas morda s svojim govorjenjem nadlegujem?« — Kmet: O prav nič, lahko govorite dalje, saj vas itak ne poslušam!«

Kdo zna bolje lagati. Trije hlapci in nekdanji vojaki so prišli vkup in so se zmenili, da bodo tekmovali, kdo bo bolj lagal. Ko so vse vojaške laži pogreli, so prišli na gospodarske. — Eden je dejal: »Ti, moja gospodinja ima tako suhe svinje, da moraš dve skupaj dati, da senco vržejo!« — In drugi hlapec je dejal: »Moja gospodinja ima še bolj suhe! Zadnjič je morala dekla vsem svinjam vozeti na repu napraviti, da niso skozi špranje ven všle!« — Tretji pa je rekel: »To še nič ni! Moja gospodinja pa ima na mesto svinjakov kar goveje čreve in svinje v njih. Kadar so toliko debele, da se črevo napne, pa kar zašpali in prodaja svinjske klobase!«

To ni nič čudnega! Dva kmeta sta šla gledat v zverinjak zanimivo živalico, katere oče je bil pes, mati pa mačka. Eden se je silno čudil, drugi pa je rekel: »To ni nič čudnega! Jaz sem poznal mlinarja, ki je imel sina dimnikarja!«

Proda se srednje posestvo. Lovrec Franc, Zagorci št. 18, p. Juršinci. 1278

Dobro idoča pekarija takoj na prodaj. Oglasite se pri vodstvu posojilnice v Mali Nedelji. 1202

Ze za Din 350 kupite fine štofaste
moške obleke

in za Din 150 lepe deške obleke

v manufakturni in konfekcijski trgovini

Ivan Mastnak

15 Celje, Kralja Petra cesta št. **15**

1269 Velika izbira usnjatih sukenj!

Naznanilo preselitve

S tem naznanjam svojim cenj. strankam, da sem preselil svojo brivnico iz Slovenske ulice št. 2 v

Slovensko ulico št. 12

ter prosim, da me tudi v naprej počastijo s cenj. poseti. Z odličnim spoštovanjem 1264

Anton Zahradnik

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SLEDECE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država.** (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lenard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lenard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporeda.** Din 10.—
4. **Moja strica in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I. del** Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II. del** Din 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Duška, I. del** broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V hbljski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izpovedi socialisti.** Din 16.—
12. E. R. Burroughs: **Džungla, I. del** Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gerice.** (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov.** Din 28.—
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust.** Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cveto.** (Razprodano.)
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec.** Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dem. Broš.** Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora.** Din 20.—
22. H. R. Savage: **Snubitev kneza šamila.** (Še ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rekovnjači izpod Tatre in druge povesti.** Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: **Smrtna past.** Din 9.—
25. Anton Kosi: **Iz otroških ust, II. del** Din 16.—

Učenec pridnih, poštenih staršev se sprejme v trgovino z mešanim blagom v Čadramu. 1253

Sprejem mizarskega učenca. Keuc Marko, Zamarkova 1, Sv. Lenart v Slov. gor. 1228

Pridno, pošteno in krepko deklo, pravo kmečko korenino, 25 do 35 let staro, ki ima veselje do živine (svinj), sprejme takoj: Uprava kn.-šk. posestev Bgtnava pri Mariboru. 1238

Učenec se sprejme. A. Zahradnik, Maribor, Slovenska ulica 12. 1263

Učenec s primerno izobrazbo, sprejme takoj I. Prešern, trgovina z mešanim blagom, Maribor. 1266

Hlapec za konje, samec, mlad in močen, se sprejme s popolno oskrbo in plačo pri špediciji A. Reisman, Vojašniška ulica 6, Maribor. 1267

Vinski sodi, dobro ohranjeni, se prodajo. Naslov pove uprava lista. 1272

Lepo posestvo, 26 oralov, tik šole in farne cerkve, se poceni proda. Pojasnila daje Drev, gostilna, Kočno, Laporje. 1265

Motor 1½ HP z kuplono, pripraven za montirati na vsako kolo, v brezhibnem stanju, se proda za 1400 Din: Milko Škerlec, Sv. Tomaž pri Ormožu. 1273

V nedeljo, dne 28. oktobra t. l. se bo prodalo na javni dražbi na Strnišču zopet nekaj barak. Pričetek ob eni uri popoldne pri gradu. 1268

Pri »Zephyru« lovca se ogreva, ki prijetno mu toploto seva, zato zapomni dober si nasvet: Nabavi si Zephir, da te ogreje spet.

Izdeluje

ZEPHIR TVORNICA PEČI SUBOTICA

Pozor pred slabimi ponaredbami.

Na zahtevo brezplačen popis. 1260

CENENO ČEŠKO PERJE!

1259

1 kg sivnega olupljenega perja 70 Din, napol-belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 Din in 225 Din, boljša vrsta 275 Din. Pošiljate carine prosto, proti povzetju, od 300 Din naprej, poštnine prosto. Vzorec za stonj. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj. Naročila samo na **Benedikt Sachsel, Lobež št. 16 pri Plznu, Češkoslovaška.** — Poštne pošiljke rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

MALA OZNANILA

Izjava.

Podpisana Antonija Bezjak, posestnica v Galuškaku, priznavam in obžalujem, da sem žalila Marijo Puh, posestniško hči v Slavšini, ter se ji zahvaljujem za odstop od zasebne obtožbe. Antonija Bezjak s. r. c. 1252

Krasno posestvo v izmeri 8 oralov, enonadstropna hiša, 20 minut od mesta Ptuj. Ponudbe na naslov: Šegula, Mestni vrh, Ptuj. 1261

Zdravniška penzija!

Zavod dr. Pečnika. Prvo razredno zdravilišče za bolne, posebno pljučne. Sečovo, pošta Rogaska Slatina.

Učenca kmetskih staršev, zdravega in krepkega, z najmanj 6 razredi osnov. šole, sprejme E. Zdošek, trgovina z mešanim blagom, Sv. Jurij ob južni žel. Pogoji: Sposobnost in veselje do trgovine. 1251

Suhe gobe
plačuje najvišje

M. Geršak & Co.

Ljubljana, Prečna ul. 4

Telefon 2328. 1266

Najboljše preizkušene vrste sadja, priznane in priporočene od vseh strokovnjakov, pravilno vzgojene, 4 do 3letne, kakor tudi vingr. cepike se dobijo v vinogradski in sadjarski šoli Franjo Mlinarič, Hrastovsko z. p. Ludbreg ovlašt. po kr. min. 1257

Jabolčnih in hruškovih pešk večjo množino kupim: Gabriel Koren, St. Ilj, Velenje. 1258

Lep zaslužek nudimo prodajalcem in zastopnikom pri prodajanju neobhodno potrebnega predmeta na deželi. Ponudbe pod: »Rovac«, Maribor, poštni predal 2. 1262

Bukevce, suhe gobe, fižol vse vrste, krompir in vse poljske pridelke kupuje; — zamenjuje bučnice in solničnice za bučno olje: trgovina Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1245

Kuhano maslo, sveže, ne soljeno in ne žarko, kupi po najboljši ceni Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg 15 in priporoča ob enem: cement, razno železnino, pocinkano pločevino, špecerijo, osobito fini čaj, pristno domačo slivovko in rum, malinovec. 1193

Vozniki za nagramozanje ceste Sv. Peter—Ložane se takoj sprejmejo, nadalje tudi zidarji in težaki. — Vpraša se pri stavbenem podjetju U. Nassimbeni v Mariboru, Vrtna 12. 1222

200 Din stanejo pletene obleke iz fine volne v pletarni Vežjak, Vetrinjska ulica 17, Maribor. 1217

Čevljarški stroj Singer — cilinderstroj — se poceni proda: Maribor, Pobrežka cesta 9. 1271

Oskrbnik s 4 delavskimi močmi se išče. Vpraša se pri Drago Kopic, Maribor, Aleksandrova 77. 1255

Zahvala.

Povodom smrti našega nepozabnega

Mirka

se podpisana rodbina najpristrčneje zahvaljuje prč. duhovščini za častno spremstvo in v srce segajoči govor, pevcem za ganljivo petje, darovalcem cvetja in vsem ostalim za tem povodom nam izraženo sočutje. Bog plati!

Paška vas, 16. oktobra 1928. 1277

Rodbina Josip Mihelec.

Novo zalogo rožnih vencev

z zelo niskimi cenami in v izredno lepi izdelavi je otvorila

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

pred vsem za marec oktober.

Cene so:

Leseni rožnivenci v ravnih izdelavah D 7.—

Stekleni, Din 3.— do 7.—

Alabaster po Din 10.—

Slonokoščeni (posnemek) po Din 12.—

Slonokoščeni (pravi) od Din 13.— do Din 47.—

Kovinasti (alpaca) v šatuljah, v obliki obeska po Din 12.— do Din 20.—

Kdor more, naj si ogleda zalogo in izbere primerno v prodajalni na Koroški cesti 5 ali Aleksandrovi cesti 6. Narečite tudi lahko po pošti!

Službo išče pridna in poštena žena, izurjena v kuhanju, vešča tudi v trgovini, kot kuharica ali pa kot prodajalka. Cenjene ponudbe je poslati na: Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. 1279

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, Kolezijska ulica 18. — Vajenec, ki je že nekoliko več tega dela, se istotam sprejme. 1275

LJUDSKO VSEUČILIŠČE.

Pod tem naslovom bomo priobčevali kratke sestavke o stvareh, ki jih večkrat slišimo, pa ne razumemo. Razložili bomo posamezne splošno rabljene tujke. Odgovarjali pa bomo tudi na vprašanja, ki jih posamezni pošljejo na uradništvu, pa so splošno zanimiva. Hvaležni bomo onim cenj. naročnikom, ki nam sporočijo, kaj jim naj pod tem naslovom pojasnimo.

Kaj je plačilna in kaj trgovska bilanca? Kadar se govori o državnem gospodarstvu, tedaj se večkrat povdarja, da se kaže državno gospodar-

stvo v plačilni in trgovski bilanci države. — Najpreje razložimo besedo: bilanca. Beseda je latinskega izvora in prvotno pomeni tehtnico z dvema skodelicama, v prenešenem pomenu pa tehtanje gospodarskega stanja. Na eno stran se da vse imetje (aktiva), na drugo stran vse dolgove (pasiva). — Trgovinska bilanca je obračun trgovine naše države z drugimi državami, je to račun izvoza in uvoza. Če smo več izvozili, prodali, kakor pa smo kupili, tedaj je trgovinska bilanca aktivna. Če pa smo več uvozili, kupili, kakor pa prodali, tedaj je trgovska bilanca pasivna. Zadnja leta je naša trgovinska bilanca — pasivna. V osmih mesecih tega leta znaša uvoz 1.200.000.000 D več kot izvoz. Zadnje mesece se je to znatno izboljšalo. V avgustu je bil izvoz za 50.000.000 Din večji, kakor uvoz, torej trgovska bilanca je postala aktivna. — Plačilna bilanca pa upošteva samo zunanjo trgovino, ker ima država lahko še kak drug dohodek iz drugih držav in ne le to, kar tja prodaja. Pri naši državi je plačilna bilanca skoro enaka trgovski bilanci. Razlika je le s tem, kar nam izseljenci pošiljajo domov.

Obrež pri Središču. Dne 4. t. m. popoldne je odšel od svojega doma vžitkar Mihael Trstenjak v smeri proti Sv. Miklavžu, kot so ga njegovi domači pri iskanju sledili. Odšel je pod pretvezo, da gre v gozd nabirat gob. Ker pa je mož nekoliko zmešan, se je gotovo v gozdu izgubil in tako zgrešil pot nazaj domov. Dosedanje poizvedovanje po njem je bilo brez uspeha. Mož je srednje postave, zagorelega obraza, sivih brk, star 79 let. Oblečen je bil v cajgaste, rujave hlače; ima na sebi dve suknji, od katerih je ena letna črna, ena pa zimska rujava; hlače so nekoliko zakrpane. Obūt je bill v čevlje. Podpisana prosi, da kdor ve kaj o njem, naj blagovoli sporočiti na naslov: Marija Trstenjak, Obrež, pošta Središče ob Dravi.

Iz laškega okraja. V tem okraju, izvzemši občine Trbovlje in Dol, je največ kmetov in malih posestnikov. Kmetje to leto nimajo rožnatih časov. Celo leto so se žgali na solncu, mnogo delali in radi suše ne preveč pridelali. Trdo bo za mrvo za zimo. Pšenica je še precej lepo obrodila. Koruza srednje, krompir srednje, ajda srednje, sočivje pa se je radi suše posušilo. Največji up in največje veselje našega kmeta je živinoreja. Nikjer ne najdeš tako lepe živine, kot v tem okraju. Saj pa naš kmet skrbi bolj za njo, kot sam za sebe. Toda cena 7—8 Din je malenkostna, v predvojni dobi pa 43 krajcarjev. Tedaj se je meso prodajalo po 50 do 60 krajcarjev, danes pa se po 64 kron. Takoj je razvidno, da je tukaj prizadet zopet le kmet. Ne jezi se naš kmet še toliko na mesarje, kot pa na trgovce. Kako pa nekateri trgovci delajo z našimi kmeti, to je nekaj nečuvnega. Lahko se dokaže, da nekateri trgovci v laškem okraju prodajajo svoje blago za 25% in še dražje kot v drugih mestih. Saj pa imajo tudi uspeh. Okoličani dobro poznamo nekatere laške došlece, ko so prirajžali s kovčeki v Laško, danes pa posedujejo krasne palače, avtomobile in bogve kaj še vse. Naš kmet pa je podoben zolu. Kar po dnevi pripravi, po noči mora pojesti. Kako nekateri delajo z našimi okoličani, naj bo sledeče za vzgled: Neki mož je prišel k Laščanu lepo prosit, da bi si izposodil za 24 ur 200 Din. Kot kavcijo mu je položil hranilno knjižico v vrednosti 12.000 Din. Mož je v 24 urah denar vrnil in moral plačati obresti 50 Din! Še grše je, če ima denarni zavod tako bolezen! Sicer pa si lahko pomagamo pred takimi in si vsi pametni tudi bomo!

Marija Reka. Tukajšnji šolski odbor je sklenil soglasno, da se odpošlje zahvalno pismo dosedanji tukajšnji šolski upraviteljici gđc. Mariji Jager, prestavljeni v Štore. Blizu deset let je tukaj delovala z neumorno požrtvovalnostjo in si pridobila ne le srca hvaležnih otrok, temveč tudi roditeljev, kakor tudi hvaležnost in spoštovanje vsega prebivalstva. Ljubi Bog ji bodi bogat plačnik! — Šolski odbor je pa sklenil tudi enoglasno, da se zaprosi naše poslance, naj delujejo na to, da se vsaj za Slovenijo prekliča uredba od 2. maja 1927, tičočja se uredbe šol, šolskih odborov, obravnave šolskih kazni itd. Zlasti obravnava šolskih kazni je tako zoperna krajevnim šolskim odborom, da jim je nemogoče postopati po zakonu, ozir. uredbi, ne da bi ne nastala mrznja, jeza in

Df. O. I.:

22

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Zgodilo se je celo, da je čarodejstva osumljeni Nesselbacher v Würzburgu med trpinčenjem pred sodniki izpovedal, da se je celo tamošnji škof Filip Adolf kot deželni knez udeležil čarodejskih shodov, nakar so Nesselbacherja takoj usmrtili, češ, da je ta ovadba posebno zlodejevo delo.

Zoper osebe, osumljene čarovništva, se je uvedlo takoj posebno postopanje. Navadno se je končalo z obsodbo na smrt, to vsled prostovoljnega priznanja, ali pa izsiljenega vsled trpinčenja.

Smrtnih obsodb se je na Štajerskem izreklo veliko, tako v letih 1674 in 1675 pri sodnji v Feldbachu 13, pri sodnji Rein so obsodili od sušca do avgusta 1686 skupaj 18 oseb, in 9 leta 1688, pri sodnji v Gleichenbergu od sušca 1689 do julija 1690 celo 37 oseb. Hrastovška sodnija je obsodila kot zadnjo čarovnico na smrt na grmadi neko Marijo Rieklin in sicer leta 1685; obsodba se je tudi izvršila na morišču v Šent Lenartu.

Še le jezuita Thanner Adam v Inomostu, umrl leta 1632, ter Friderik pl. Spee, umrl 1635, in 70 let pozneje protestant Thomasius, umrl leta 1718, so nastopili zoper to postopanje, ki je najžalostnejša prikazen tedanjega časa, neka blodnja, ki je sedanjemu času naravnost nerazumljiva.

Vsled občnega gibanja, ki je nastalo zoper to postopanje, je bila prisiljena tudi vlada, izdati odredbe, ki bi naj omejile te pravde. A popolnoma se to še ni dalo tako hitro odpraviti. Še le cesarski patent z dne 7. novembra 1766 je določil, da je izreči le v tem slučaju smrtno obsodbo, če je dejanje popolnoma nepojmljivo in se tudi ne najde nobeden naravni vzrok, vsled česar se more smatrati, da se je to zgodilo z zlodejevo pomočjo. A tudi take obsodbe so se morale predložiti tedanji cesarici Mariji Tereziji v pretres in potrditev.

Ni tedaj čudo, da so bili tedaj tudi v našem kraju taki slučajji. —

In to je morala občutiti tudi Agata iz Štraleka.

Ko je javil birič Strotz oskrbniku Trenak, da so privedli Agato v zapor, ga je obšla posebna zadovoljnost. Vedel je, da bi sicer ne mogel na-

Sadie v gospodinstvu!

Sadie najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24.— Din.

sovrtaštvo med samimi sosedi. Narodni poslanci se naj naprosijo, da na vso moč delujejo na to, da se sklene okvirni zakon za vse kategorije šolstva, izvzemši vseučilišče, Sloveniji pa podeli potem avtonomija glede tega šolstva. Tako bo najgotoveje ustrezno potrebam šolstva, šolnikom in šolarjem ter njihovim roditeljem. Dosedaj je namreč vsaka novotarija le poslabšala prejšnje stanje.

Galicija. Tukaj je pretekli teden umrla Neža Podpečan v starosti 84 let. Rajna je bila mati vlč. g. župnika Jerneja Podpečan, ki je pred leti umrl na Tinju. Rajna je bila vzorna mati, dobra sosedka, ki se nikdar z nikomur ni prepirala, živela v lepi slogi doma in z vsemi. Kako je bila priljubljena, je pričal njen pogreb, ko jo je spremljalo na zadnji poti toliko ljudi, da Galicija dolgo že ni videla takega. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Dramlje. V nedeljo, dne 21. t. m., bomo pri podružni cerkvi sv. Uršule slovesno obhajali lepo nedeljo. Ker je sv. Uršula že od nekdanj zelo priljubljena in daleč na okoli znana romarska pot, se pričakuje tudi letos, da bodo častilci sv. Uršule prihiteli v prav obilnem številu na ta prijazni griček med vinske gorice. Slovesno sv. opravilo bo ob 7. uri, drugi ob pol 11. uri. Torej v nedeljo na veselo svidenje pri Sv. Uršuli!

Polzela. Kdo si ne želi dandanes kolesa, katero ga brzo prenese iz kraja v kraj, kdo ne bi rad zvečer poslušal pri radio-aparatu slovensko pesem, dnevne novice, tržna poročila, kateri kmet si ne želi danes modernega železnega pluga! Mnogovrstne so naše želje, samo mošnjček si mnogokrat ni z njimi prijatelj ter večkrat grozi z odpovedjo zvestobe. Pri tomboli Kat. prosv. društva na Polzeli, katera se vrši v nedeljo, dne 28. X., pa se nam nudi prilika, da za 2 Din dobimo novo kolo, nov radio-aparat, nov železni plug in še mnogo, mnogo drugih stvari in to samo za 2 Din, kolikor stane ena tablica. Z nakupom istih pa nam pomaga graditi društvu tudi društveni dom, za katerega je namenjen čisti dobiček. Kupujmo tablice, da pomagamo graditi dom, da se čim brže razširijo naše ideje, da val naše prosvete gre v vsako vas, da čim prej izorjemo ledino ljudske izobrazbe, Bog živi!

Sv. Martin na Pohorju. Dne 28. m. m. je mirno v Gospodu zaspal, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, priden in dober gospodar Martin Pečovnik po domače Marant star 56 let. Hudo in težko, že v svetovni vojni nakopano bolezen je potrpežljivo prenašal. Pred hišo žalosti je z lepimi besedami

orisal pokojnikovo življenje gospod Leop. Vorša. Ker je bil rajni dobrotnik prostov. gasilnega društva Sv. Martin, se je tudi isto udeležilo pod vodstvom g. Podvršnika pogreba. Ogronna množica sosedov in tujcev se je udeležila njegovega pogreba, kateri se je vršil od doma. Žalujoci rodbini Pečovnik naše sožalje, pokojni naš Martin pa naj v miru počiva! — Ker še do danes niso imeli vrvi za pokopavanje mrličev na tukajšnjem pokopališču, sta kupila dve novi, 6 metrov dolgi, g. Leopold Vorša, trgovec, in gdč. M. Motaln, posestnikova hči v Bojtini. Hvala njima!

Vuzenica. Častilcem Matere božje na Kamnu iz vuzeniške okolice se naznanja, da bo pri Devici Mariji na Kamnu zadnja služba božja letos dne 28. oktobra, 22. nedeljo po binkošti, kot zahvalna služba božja ob 10. uri dopoldne. — V Vuzenici bo ta dan služba božja ob 7. uri.

Puščava. Pri nas se je v zadnjem času zgodilo precej slučajev ponesrečenja ljudi. V petek jutro si je zlomil nogo pekovski pomočnik pri Mariniču, ki je padel na mokrem cementovem tlaku. Odpeljali so ga v mariborsko bolnico. — Učenec II. razreda Franc Lampreht si je zdravil tudi nogo, katero mu je strl domač kozel, ki ga je trknil in vrgel po tleh tako nesrečno, da je bila noga zdrobljena. — Marka Lampreht je zadel kos lesa od sekolorja v desno oko. — Alojz Paulič je pri obešanju koruze padel iz lestve tako nesrečno, da si je natrl kost na levi roki. — Lahko pa tudi poročamo nekaj veselejšega! Naša Puščava se probuja! Po prizadevanju našega vlč. g. župnika se je pri domači cerkvi marsikaj spremenilo. Popraviti in preslikati so dali podružnico sv. Ane. Hribček, kjer ta cerkva stoji, je dobil naenkrat čisto drugo lice. Nepotrebno grmovje in drugo drevje je odstranjeno. Okrog farne cerkve se snaži in popravil se bo tudi zid. In ko pridejo na drugo leto zopet romarji k nam, bodo gotovo tudi veseli lepe izpremembe. — V službo so sprejeli organista, katerega že tudi 10 let nismo imeli in veselimo se že naprej novega in lepega cerkvenega petja. Poživili so na novo dekliško Marijino družbo. Ravno tako red sv. Frančiška. Ohrani nam ljubi Bog našega dobrega dušnega pastirja še dolgo let!

Sv. Barbara v Slov. gor. V sredo, dne 10. oktobra, smo imeli komisijonelni ogled terena za gradnjo nove okrajne ceste Korena — Spodnji Duplex, in upamo, da bomo spomladi začeli z gradnjo. Občina bo pričela z pripravo materijala že sedaj. Oblastne in

okrajne faktorje pa prosimo, da bodo nas tudi v prihodnje podpirali in naše ljudstvo jim bo ostalo zvesto in hvaležno. — Na praznik Vseh svetnikov bomo imeli blagoslovljanje spomenika žrtvam iz svetovne vojne, katerih je 70, res veliko število. Spomenik bo stal na pokopališču v obliki piramide z imeni vseh padlih. Prosimo še vse, ki so obljubili prispevke k spomeniku, da iste dajo takoj odboru. — Tukaj je umrl najstarejši mož župnije g. Matija Satler iz Viničke vasi, star 96 let. Naj mu bo domača zemljica lahka, rodbini pa naše globoko sožalje! — Letos smo imeli v splošnem sred njo letino, samo pri senu bolj slabo, sedaj pa nam nagaja deževje pri spravljanju pridelkov. — Bližajo se dolgi jesenski in zimski večeri. Prijatelji, ali že imate naročeno pošteno katoliško časopisje? Tudi naše izobraževalno društvo misli oskrbeti več novih knjig za zimske večere.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dekliška zveza priredi v proslavo 25letnice svojega delovanja v nedeljo, dne 28. oktobra, od pol 8. do pol 11. ure dekliški tečaj v društveni dvorani, ki ga bo vodila g. Marija Štupca iz Maribora. S predavanji nastopi več govornic in govornik. Tečaj bo velezanimiv. — Isti dan popoldne bo po večernicah v dvorani krasna dekliška akademija z izbranim vzporedom ki ga zaključijo skioptične predstave lurških čudežev. Zavedna dekleta iz domače župnije in iz sosesčin: na veselo svidenje!

Zibika—Tinsko. Romarjem, častilcem ter dobrotnikom M. B. na Tinski gori sporočimo veselo vest, da bo na Žegnansko nedeljo, dne 21. t. m., velika svečanost ob priliki blagoslovljenja novih zvonov. Vrli romarji, prihitite ta dan na Tinsko goro!

Sv. Anton v Slov. gor. Dne 14. oktobra t. l. se je slovesno blagoslovil in otvoril novozgrajeni Društveni dom pri Sv. Antonu v Slov. gor. Že od leta 1921 in 1922, ko je vlč. g. Gomilšek, župnik od Sv. Benedikta, na občnem zboru našega kat. bralnega društva posebno priporočal zidanje Društvenega doma, je bila to do danes iskrena želja vseh zavednih Antonjevčanov. Leta 1924 se je ustanovil orlovski odsek, kateri je pod vodstvom Blaža Močnika priredil v prid zidanju efektno loterijo, od katere smo dobili prvi in glavni financijelni vir. Dne 6. februarja 1927 se je sestavil pripravljalni odbor in dne 23. oktobra 1927 stalen gradbeni odbor. Odbor je šel krepko na delo in kljub hudi borbi za stavbeni prostor se je dne 28. maja t. l.

stopiti proti njej in tudi ne opravičiti, da se je njene osebe nasilno polastil, toda beseda — čarovnica — to pomaga črez vse ovire kazenskega postopanja in svest si je moral biti, da bo imel uspeh.

»Dobro si izvršil moje povelje,« pohvali Trenak birača, »sedaj le pazi, da kdo od Štralekovih ne bo lazil tu okoli ter se hotel z Agato pogovarjati.«

»To bo že moja skrb, gospod oskrbnik, vsakega nakurim, da ne bo imel časa dvigati podplatov,« se pobaha birač.

»Dobro, Strotz, uredi vse, da zaslišim čarovnico, obvesti tudi prisednike, ki naj se pripravijo, ter priče, da so navzoči, če bi bila Agata le preveč zakrknjena in jo je treba s trpinčenjem prisiliti do priznanja. Tedaj veš, da bo tudi vse orodje na mestu, če se ga moram poslužiti.«

In nasmejaj se je tako škodoželjno, da je ostrmel celo trdosrčni birač.

»Pa koga naj obvestim, milostljivi gospod,« vpraša birač.

»Idi v Šent Lenart ter pokliči Janeza Volterja in Avgušтина Fleischhakerja, pa še Jurija Pihlerja, ti trije so najbolj zanesljivi. Prva dva bi bila rada trška sodnika in bošta gotovo poslušna,

da se nam ne zamerita, drugi pa bi rad postal nadzornik naših posestev, ki jih imamo v ondotnem kraju. Tudi Janeza Trupaherja obvesti, ki je upravitelj naših vinogradov v Zavrhu. Naj prideta tudi upravitelja Matija Ruef ter Jakob Hess iz Zgornjega Hrastovca, tudi na Janeza Windaherja ne pozabi, ki je nadzornik naših posestev v Partinju. Ravnotako ne opusti poklicati Jurija Kernbeisa iz Šent Lenarta, ki je kovač; bil je še vedno dober katoličan, a ta prismuknjeni šef s svojimi skakači mu je docela zmešal glavo in misli bolj na protestante. Le reči mu, če se tem norčijam ne odpove, ne sme delati za nas in druge ljudi. Boš videl, kako bo ponižen in za to pravdo dober prisednik. Kot devetega povabi oskrbnika graščine Vurberg, Jakoba Sušica, ki je zelo vznevoljen, da je mladi graščak odklonil zaroko z Zofijo Stubenbergovo. — Tako, sedaj imamo devet prisednikov, ki morajo biti pri zaslišavanju in razpravi navzoči, da oddajo potem svojo sodbo. Sedem prič pa pokliči iz okolice, saj veš, katere navadno kličemo.«

Oskrbnik je odslovil birača Strotza ter mu naročil, naj mu prinese kletar polič dobrega vina, ker je svojo nalogo tako dobro rešil, tudi hlapcem naj da piti.

Socijalno vprašanje
spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Jerajev knjižico: „Socijalno vprašanje“ za Din 28.-
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

slovesno blagoslovil temeljni kamen. Takoj za tem se je pričel z delom, a na prizadevanje raznih elementov se je to moralo usta viti. Med tem se je pa pričela graditi druga dvorana za Prvo tamburaško društvo, včlanjeno pod ZKD. Šele dne 7. julija, po komisijonelnem ogledu sreskega poglavarstva smo dobili stavbeno dovoljenje in kljub najhujšemu poljskemu delu pričeli z zidanjem. Pohvalno moramo omeniti izredno požrtvovalnost župljanov, kateri so malodane vsi brez izjeme dovažali brezplačno stavbeni material lin darovali stavbeni les. Sivolasi 66letni načelnik gradbenega odbora g. Ivan Jurančič je redno vsak dan skozi štiri mesece brezplačno nadzoroval delo in tudi še sam marljivo delal. Blagemu možu v imenu uka- in prosveteželjne mladine prisrčna zahvala ain večen spomin! — Omenim še denarne prispevke: domača posojilnica 5000 Din, ministrski predsednik g. dr. Korošec 1000 Din, Adolf Dominkuš 500 Din, po 100 D Franjo Žebot, A. Neudauer, L. Poljanec, narodni in oblastna poslanca, Franc Satler, kaplan, Jožef Lasbaher, župnik, Herman J., 40 Din Ivan Pavec. Vsem dobrotnikom tem potom prisrčna zahvala! — Društveni dom je dokončan! V njem naj se utrdi značaj tisočem in tisočem naši mladini, katera naj vedno služi: Bogu, narodu in državi. Bog živi!

Sv. Lenart v Slov. gor. Da se naši demokrati pri vsakih volitvah poslužujejo laži, je splošno znano, tako so storili tudi sedaj, ko agitirajo za okrajne volitve. V svojem letaku, s kojim so vabili svoje in tudi naše pristaše k sestanku, so tako gorostasne laži, da presegajo vse meje. V njem trdijo, kako imenitno so gospodarili ter zapustili nasledniku po dveletnem delovanju vse v najlepšem redu ter brez vinarja dolga. — Vprašamo vas, kakšno ste pa zapustili našo okrajno cesto pri Mariji Snežni? Po njej se sploh ni dalo več voziti, bili so jarki in prepadi v sredini ceste na več krajih, ki so bili šele pod sedanjim gerentstvom odpravljani ter se je posipalo to cesto in popravilo, da je sedaj v dobrem stanu. Dalje vas vprašamo, kako ste pa podpirali delo nove ceste v Partinju? To delo ste popolnoma ovirali, da se med vašo dobo ni zamoglo z delom naprej, a sedaj, ko so prišli naši ljudje na krmilo, pa delo tako napreduje, da bo ta potrebna nova cesta kmalu gotova. Ravno tako slabo ste podpirali novo cesto Rupert-Hrastovec. Tudi novi sedaj oblastni česti čez Sv. Benedikt ste nasprotovali, hoteli ste drugo progo, vendar je bilo vaših zlagavost

konec. — Najlepša pa je ta, kakor trdite, da niste nasledniku zapustili niti vinarja dolga. Pribijemo tukaj javno, da je demokratsko gerentstvo zapustilo okraju 140.000 Din dolga pri okrajni hranilnici. To je torej vaše imenitno gospodarstvo, po eni strani ste malo znižali okrajne doklade, po drugi strani pa ste napravili okraju velik, neprimeren dolg. Zato se mora sedaj štediti in se tudi štedi pri vsem, da vaše imenitno gospodarstvo kolikor toliko popravimo. Sedanje gerentstvo se je tudi potrudilo, da je prišla vloga okrajne hranilnice enkrat do vrnitve ter je sedaj ta zadeva prav dobro rešena v prid celemu okraju. Za vaše tako imenitno gospodarstvo boste pa dobili odgovor pri okrajnih volitvah!

Sv. Lenart v Slov. gor. Po vseh šolah v Slovenskih goricah so se letos upeljale jesenske šolske počitnice, samo pri Sv. Lenartu ne. Naš krajni šolski odbor, katerega načeljuje advokat dr. Milan Gorišek, se je odločil, da ostanejo poletne počitnice. Vprašamo javno: Ali so tudi zastopniki občine Šetarjeva, Lormanje in obeh Žerjavcev v šolskem odboru glasovali za poletne počitnice na naši šoli? Može, ali ste kar slepo glasovali proti jesenskim počitnicam? In sedaj nas vse tepe šiba! Kdor je obdržal šolske otroke kot pastirje v septembru doma, je dobil te dni od krajnega šolskega odbora z Goriškovim podpisom kazenski nalog. Tako se nam godi pri Sv. Lenartu, ker ima trg samostojno-demokratskega župana! Ali morda naša župnija ni po ogromni večini kmetška župnija? Povsod drugod so vpeljane jesenske počitnice, samo pri nas še ne!

Kapla. Naša občina se peča že dalje časa z vprašanjem, kako preskrbeti primerno stanovanje oddelku finančne kontrole in pa orožništvu. Ti organi so nam tukaj zelo potrebni, a žal ni stanovanja. Kakor izgleda, bo ta zadeva v kratkem ugodno rešena. — Imamo veliko šolsko poslopje, katero stoji prazno, razen dveh sob. Ob početku šolskega leta se je odprl samo eden razred, trije razredi in ostala učiteljska stanovanja pa ostala prazna. Prišla je namesto štirih, le samo ena učiteljska moč. Hudomušniki pa pravijo, da bo od sedaj naprej na Kapli samo eden razred, ker je veliko pomanjkanje učiteljev. Občina misli te prostore uporabiti te prostore za financarje in žandarje in s tem rešiti stanovanjsko vprašanje. Ostali so s tem zadovoljni. Samo starši zmgavajo z glavo in se plaho povprašujejo, kaj bo z njihovo deco?

Navodila gg. dopisnikom.

1. Kar misliš listu sporočiti, stori hitro in odpošlji takoj, dokler je še novo; stvar pač kmalu zastari in ni več zanimiva. Pošlji listu vsako prijetno in neprijetno novico.

2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas urednikom, stavcem in samemu sebi. Bodi ti vodilno geslo: Pazi, kaj se je zgodilo, kje in kako. Kar je več, je odveč in prazno besedičenje.

3. Piši razločno, posebno imena in številke in, kar je zelo važno, vedno s črnilom.

4. Ne piši, to se je pripetilo »včeraj« ali »danes«, ampak katerega dne in meseca.

5. Delaj kratke stavke.

6. Ne piši preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi.

7. Ne popravi nikdar kakšnega imena in številke. Napačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo ali na robu.

8. Glavno pravilo ti bodi: Ne piši nikdar na obe listovi strani.

9. Kar si napisal, preberi še enkrat, preden odpošlješ, gotovo boš vselej še kaj našel, kar je treba popraviti.

10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime, ki pa ne bo natisnjeno, če tega izrečno ne želiš. Dopisi brez podpisa grede v koš.

11. Ne bodi hud, ako ti urednik kaj črta; vedi, da ve, zakaj je to storil. Ako kako stvar zavrže, ne bodi jezen in mu zaupaj, ker on najbolje pozna položaj, in marsikaj zadošča, ako tudi ne pride v list, za njegove informacije. Poročaj pa kljub temu točno dalje.

12. Dopise, ki pridejo šele v sredo, navadno ni mogoče več priobčiti. Ako je v prvi polovici tedna praznik, morajo biti dopisi v ponedeljek ali vsaj v torek zjutraj v uredništvu.

13. Dobro loči: Za dopise piši na uredništvo »Slovenskega Gospodarja«, za inserate ter naročnino pa na upravo »Slovenskega Gospodarja«!

Viničarska knjižica,

kakor jo zakon predpisuje, je izšla v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane 450 D. Poleg običajnih vpisov ima celotno viničarsko uredbo. Občine, ki namesto delavskih knjižic morajo sedaj te uporabljati, naj jih čimprej naročijo.

Zadovoljno je hodil po sobi gor in dol, saj sedaj jo ima v kletki ono visokoletečo golobico, ki je pred leti zavrgla njegovo snubitev. Sedaj je v njegovi oblasti, graščakinja nastopi zoper njo kot obtožiteljica in usmiljenja ne bo poznala, saj prehudo rano ji je prizadela Agata, ko ji je odtujila sina, katerega je ljubila nad vse. Uvedel se bo proti Agati proces čarovnice in ta je nevaren. Stvar krvnega sodnika je, kako vodi preiskavo in to je zdaj on sam. V njegove roke je položena Agatina usoda, edino on jo more rešiti, če ona sama hoče. In to hoče poskusiti prej, da se začne postopanje. —

Agata se dalje časa ni zavedla. Ležala je kakor mrtva na kupu slame, kamor so jo hlapci položili. Ko je odprla oči, ni mogla spoznati v prvem trenutku, kje se nahaja. Tipala je okoli sebe, zadela je ob vlažno steno, nato ob trhlo slamo. Po glavi ji je šumelo in zdelo se ji je, kakor bi se vse okoli nje vrtelo. Polagoma se ji je vračal spomin. Groza jo je spreletela; ugrabili so jo grajski hlapci in zanesli sem v ječo, a zakaj?

Ugibala je sem in tja, da bi uganila vzrok njene krivde. A ni si mogla dati pravega odgovora in to je bilo za njo še bolj mučno. Pa vendar ne more biti dolgo tukaj, saj je očitna krivica,

gotovo je njen spremljevalec videl celi prizor in naznanil očetu, ki se bo za njo zavzel. Če pa tudi ve, da so jo nesli hlapci v Hrastovec? Mogoče to zatajijo in potem gorje njej!

In zopet se je polasti obup, da ji mogoče oče ne more pomagati, kako se bo žalostil in tugoval za njo, svojo edino hčerko, katero je toliko ljubil. Ubogi oče, zakaj mora občutiti vse to trpljenje!

Prijela se je za glavo z obema rokama ter zrla pred se v temoto.

»O ko bi bil moj Friderik tukaj,« vzdihne na pol glasno, »on bi me rešil takoj ter kaznoval tistega, ki se je osmelil prizadati njegovi soprogici tako krivico. A ni ga, nobenega glasu ni od nikoder, četudi sem dala popraševati na vse strani.

Bridka bolelost se je polasti, ko uvidi, da ni upanja na pomoč. Zdaj je tukaj sama, v temoti, mrazu, v tako strašni temnici.

Zdajci se je dvignila in tavalala okrog, le malo je bila temnica še razsvetljena od svetlobe, ki je prihajala skozi okno. Prišla je do dveri, skušala jih je odpreti, a zaman. Močni zapahi so kazali, da tukaj ni rešitve. Vsa omamljena je stopila nazaj ter se bridko zajokala. —

Steril se je že mrak, hladna sapa je zavela

„Smeš in jok — naših otrok“

Berite knjigo „Iz otroških ust“ I. del Din 8-50, II. del Din 16-.-. Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

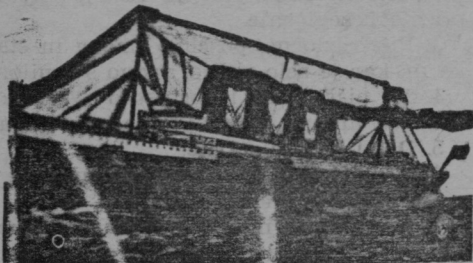
FRANCOSKA LINIJA — FRENCH LINE CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE

Za severno Ameriko in Kanado največji in najlepši brzoparniki. Havre New-York samo 5½ dni čez morje, Uruguay, v južno Ameriko, Argentinijo, Chile, vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije.

Cie. Chargeurs-Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna postrežba, vino brezplačno. Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik **IVAN KRAKER, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica šte. 35.**

473

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni, nove zgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškarske cerkvice. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obravnavanje vlog na vknjižbe in v tekočem računu.

12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Na drobno

Na debelo

Železnina

Anton Brenčič

v Ptuj-u

Priloga svojo bogato zalogo potrebščin za jesen in zimo in sicer: razne kotle, brzoparničke, lito-želazno, pličevinasto postekleno in pocinkano posodo, štedilnike, peči, pluzno blago, podkove, vsake vrste žreblje za obtalo, nagrobne knjiže, stroje za meso in slanino rezati, slamerezne kose, sekire in žage vsake vrste ter sploh vse v železino spajalnice predmete. — Zastopstvo »LUTZ-ovih« peči za šole, urale, gostilne itd.

808

Potrežba točna!

Znane cene!

Majer in vinar, najmanj 4 delavne roči, se sprejme. Moholko, trgovina, Lajtersberg 250, Maribor.

Fran Strupi, Celje

Vam priporočam svoje bogate zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih ekvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na drobno in na debelo.

sem od severa in počila črne oblake po nebu, ki so obetali sneg.

Sem od sedmihskih prostorov po temnem hodniku je stopala polagoma, previdno črna postava — bil je možki. Zdajci se ogleda okrog, previdno, če ga kdo ne opazuje; lo se prepriča, da je sam, gre dalje po stopnicah proti zapornu. Tu obstoji preli nizkimi, rastovini, z železom obitimi dvermi, vžge s kresilo in gobo drobno tresko, vzame velik ključ iz žepa, ga vtakne v ključavnico, zasuš in počasno odklene, da ni slišati nobe tega škripanja. Previdno in polagoma odpre vrata, jih glavno tako zapre ter stopi s tresko v roki naprej v temnico.

Prišel je v ječo, v kateri je bila zaprta Agata. —

Po vseh teh mukah, ki jih je prestala dumašnji dan, se je je polastil čut težko utrujenosti. Zleknila se je po slani ter gledala pred se v temoto. Zdajci slihi preli vratni rahlo stopinje, zdaj se zasuš ključ, zdaj oh zdaj pride nekdo, od katerega bo zvedela zakaj se na najo tukaj.

Dvigne se z l. žišča ter napravi nekaj korakov naprej, ko v tem trenutku stopi Trenak z gorečo tresko v te unice.

»Ah, oskrbnik Trenak!« vzdikne Agata ter

se bolešno prime za glavo, nato pa opre ob steno, ker ji je bol, kakor bi morala pasti.

»O ne ustrašite se me, gospodična Agata,« reče na pol glasno oskrbnik Trenak, »danes je vam moj prihod ljubši kakor tedaj na Štraleku.«

Porogljiv nasmehljalj mu zaigra okoli usten in v svetlobi goreče treske se mu je videla na obrazu vsa škodoželjnost.

»Ne mučite me, gospod oskrbnik, trpim itak dovolj; povejte mi, zakaj sem tukaj, kaj sem zkrivila?«

»O tem, mislim, mi ni treba govoriti, vi sami dobro veste, kaj imate na vesti.«

»Ne čutim se krivo.«

»To pravi vsak, po nedolžnem še nikdo ni prišel sem.«

»Vi me trpinčite, gospod oskrbnik, tako se vi maščujete nad menoj, sedaj vem za vzrok vašega postopanja.«

»Motite se, gospodična, hočem pozabiti, kako ste me žalili, nisem prišel se maščevati, ampak da vas rešim.«

»Rešit, ali res, vi, gospod oskrbnik?«

»Da, rešit, zato se me ne bojte.«

Agata se razjasni lice in srce ji bije od radosti hitreje, ko sliši to besedo.

Zakaj kupite v Celju manufakturno blago najceneje edino pri
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

Ker ima velike tovarniške skladišče vsakevrstnega blaga.

Ker ima trgovino v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker ima veliki promet, vsled tega sveže blago.

Ker ima lastno tovarno odelj (koltrov).

Ker ima lastno izdelovanje različnega perila.

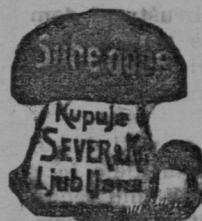
Ker ima pošteno mero, dobro blago in nizke cene.

Ker ima zamisel »mali zaslužek, a veliki promet.«

961

Vsakomur se izplača, da obišče pa če tudi od daleč strogo solidno in pošteno trgovino
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

Za trgovce poseben oddelek na debelo.

1051

Pletene veste

iz lepe in trpežne volne za ženske 75 Din, za moške 95 Din, 85 cm dolge jopice 135 Din, veste rožaste s svi lo 100 Din, bluže za zvezati 55 Din, debeli in topli leibi 60 Din, kakor vse druge pletenine kupite najceneje v pletarni M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17.

1025

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirklovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15-

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarja nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice
še mesto Celje

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Največja izbira
vsakovrstne svile

Že od Din 24.— naprej
84 se dobi pri

L. TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

Sede vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. — Pomočnike sprejme v stalne delo.
991

očete se rešiti Vašega **reymatizma in protina.**

Trganje in bodenje v udih in sklepih, otekli udi, skrivljene roke in noge, trganje in bodenje v raznih delih telesa, celo slabost oči so večkrat posledice revmatizma in kostobolja, ki se mora odstraniti, ker drugače bolezen vedno bolj napreduje. **Jaz Vam nudim zdravilno pitje, ki razkroji sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, torej ne kako univerzalno ali tajno zdravilo, ampak en produkt, ki ga proizvaja narava sama za odrešenje bolehavega človeštva.**

Vsakemu dam brezplačno za poskus!

Pišite mi takoj in Vi dobite od mojih po celem svetu nahajajočih se skladišč popolnoma brezplačno in franko en poskus obenem z podučljivo razpravo. Vi se boste sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju. 831

AUGUST MÄRZKE, BERLIN-WILMERSDORF, Bruchsalerstrasse No. 5.
Abt.: 24.

Vozni red

železniških in avtomobilskih zvez Slovenije, veljaven od 7. oktobra 1928, se dobi v obeh prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Cena Din 2.—.

Ovčjo volno

cunje, staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupine in plačam najboljšo. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Izredna prilika

Sprejem se nekoliko za stopnikov za prodaje srečk vojne škode (ratne štete). Zasluzek je izredno velik. Ponudbe na tvrdko M. S. Serdarušič, Beograd. 1178

Strojna stiskalnica

za sadje in grozdje s košom za 300 litrov se poceni prodaja. Maribor, Trubarjeva ulica 9. 1003

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICE V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad Din 60.000.000. — Posojila na vknjižbo, porokitve ter zastave pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-
posestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega
jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetijski posestniki,
Ljudska posojilnica je Vaš
zavod. Poslužujte se gal

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica r. z. z n. z. Ulica 10. oktobra

Obrestuje hranilne vloge na trimesečne odpovedi po 6°/₁₀ brez odpovedi po 7¹/₂

- Tudi Vi morate Vaše potrebščine v oblačih, perilu, platnu pri meni kriti
- Tudi Vi bodete kakor vse moje stranke zadovoljni in stranka ostali
- Tudi Vi dobite pri meni najboljše blago po najnižji ceni in si s tem prihranite denar
- Tudi Vi si lahko pri veliki izbiri izvolite po svojem okusu
- Tudi Vi ste zavarovani pred izkoriščevanjem, ker so pri meni stalne cene

FRANC KOLERIC
668 trgovina Apače

Plašč

- iz dobrega mejtona v vseh barvah Din 268-
- iz modernega metrajnega sukna Din 320-
- iz finega velourja . . . Din 78-
- oblika iz modnega laneta . . . Din 90-
- iz moderne volnene tkanine . . . Din 300-
- dunajska kolekcija . . . Din 550-
- trpežne volnene krilo . . . Din 48-
- fino sevjoč krilo . . . Din 72-
- moderno volнено . . . Din 50-
- krasna laneta blüza . . . Din 41-
- velour . . . Din 84-
- dekliška narhant oblika . . . Din 58-
- dekliški žuknenti plašč . . . Din 145-

vse v krasni izdelavi, solidno in dobro blago razprodaja veletrgovina 227

R. Stermecki, Celje, štev. 24 Slov.
Pišite takej po veliki novi ilustrirani cenik z več 1000 slikami. Kar ne ugaja se zamenja, ali vrne denar. Naročilo čez Din 500- poš nino prosno.

Volneno, belo in pisano platno, hlačevino, kambrike, delene, srajce, nogavice, kravate, dežnike itd. kupite najceneje pri tvrdki

Alojz Drogenik, Celje
samo Glavni trg št. 9 samo

Vsakovrstni ostanki za polovično ceno. 557

Aladin svetilka

je potreban povsod ker ni električne svetlobe, kajti ona je edina petrolejska svetilka, ki gori z močno snežno belo dnevno svetlobo od jakosti 80 sveč, te jo razširja brez saj duha in dima, daje vedno enakomerno in stalno svetlobo. Gori brez šuma in pumpati ni potrebno. ALADDIN SVETILKA je varna protiv požaru, ne eksplozivna, in se jo lahko upotrebi brez vsake nevarnosti. Njena svetloba je trikrat močnejša in trikrat boljša od drugih svetilk.

Brezplačne prospekte Vam na željo pošilja

Generalno zastopstvo: **ALADDIN, Barzel d. d. Subotica**

Varujte se pred slabim imitacijam